

samenwerkingsverband
slinge - berkel

Ondersteuningsplan 2023-2027

En nu samen doorpakken!

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Leeswijzer	5
1 Wij zijn het samenwerkingsverband Slinge-Berkel	5
1.1 Zo zijn we georganiseerd	6
2 Terugblik afgelopen jaren	8
3 Waar staan en gaan wij voor?	12
3.1 Waar staan wij voor?	12
3.2 Waar gaan wij voor?	13
3.3 Kernwaarden	13
3.4 Strategische thema's	13
4 Hier gaan we voor: zeven strategische thema's voor 2023-2027	13
4.1 Thema 1: Een stevige basis- en ondersteuningsstructuur op iedere school	14
4.2 Thema 2: De jongeren en hun ouders worden gezien en gehoord	16
4.3 Thema 3: We hebben een dekkend thuisnabij aanbod	16
4.4 Thema 4: Samen bouwen aan een sterk netwerk	19
4.5 Thema 5: Integraal samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulp	22
4.6 Thema 6: De kwaliteit is op orde	25
4.7 Thema 7: De financiën zijn op orde	29
Begrippenlijst	31
Bijlage 1 Overzicht scholen en schoolbesturen	32
Bijlage 2 Ontwikkeling kengetallen in beeld	33
Bijlage 3 Model basisondersteuning	37

Voorwoord

Voor u ligt het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband Slinge-Berkel voor de schooljaren 2023 tot en met 2027. Het samenwerkingsverband (SWV) vormt het 'netwerk' voor, door en tussen 14 scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten Haaksbergen, Lochem, Berkelland, Oost Gelre, Winterswijk en Aalten. Er gaan ruim 9000 leerlingen naar onze scholen voor voortgezet onderwijs. Voor al deze leerlingen geldt dat we hen (middels certificaten of een diploma) op weg willen helpen naar de volgende stap in hun ontwikkeling. Dat kan zijn een vervolgopleiding of een passende werkplek of dagbesteding. Het SWV Slinge-Berkel werkt nauw samen met jeugdzorg- en jeugdhulpverleningsinstellingen en met de jeugd (geestelijke) gezondheidszorg, zodat zowel op onderwijskundig als op systemisch gebied ondersteuning beschikbaar is. Expertise wordt zo veel mogelijk aan de voorkant, dus preventief, ingezet.

In een periode van vier jaar kan veel gebeuren. We beschikken niet over een glazen bol, weten niet hoe het 'landschap' in onderwijs en ondersteuning in de loop van deze planperiode aan verandering onderhevig is. Zo hadden we gedurende de plannenmakerij - voorafgaand aan het vorige ondersteuningsplan - nooit bedacht dat we wel eens met een pandemie, schoolsluitingen en reparatieprogramma's van doen zouden kunnen krijgen. Ook de oorlog in Oekraïne heeft een behoorlijke impact, evenals de actuele personele krapte en de maatschappelijke druk op het bestel. Van alle jongeren tot 18 jaar is 13% aangewezen op een vorm van jeugdzorg (bron: CBS over 2021) en zijn het vooral de meiden die behoorlijk wat stress ervaren rondom het presteren op de middelbare school. Zet deze trend zich door? Kunnen we het tij keren of zullen we dit als nieuwe realiteit moeten zien? Wat betekent dit dan voor het samenwerkingsverband en de behoefte aan ondersteuning?

In onze regio zal ook de komende jaren tot naar verwachting 2030 het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs verder afnemen (bron: MOOZ, april 2022) en verwachten we voorlopig niet dat het deelnamepercentage VSO zal dalen. Verschuivingen binnen de regio en net over de grenzen van de regio (Zutphen) kunnen daarnaast effect hebben.

In ons samenwerkingsverband gaan er veel zaken goed! In onze landelijke en dunbevolkte regio kunnen we beschikken over behoorlijk wat voorzieningen die maken dat weinig leerlingen verstoken blijven van onderwijs. Ook wanneer het moeilijk is om een passende plek voor een leerling te vinden proberen we het mogelijk te maken. De regio Achterhoek 'scoort' in het land en staat op plek twee met het minst aantal thuiszittende leerplichtige leerlingen. Op onze scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs is er veel aandacht voor leerlingen die in hun ondersteuning een aanvullende behoefte kennen. De aandacht voor hoogbegaafde leerlingen is inmiddels behoorlijk verankerd op de scholen en ook deze leerlingen worden gezien en erkend. Het doorontwikkelen van alle (speciale) scholen in ons samenwerkingsverband én het van elkaar leren om zoveel mogelijk leerlingen met een aanvullende onderwijsbehoefte thuisnabij onderwijs te kunnen laten volgen, blijft op de agenda.

In zorgvuldige samspraak met veel verschillende mensen vanuit evenzoveel verschillende (speciale) scholen en instanties is gewerkt aan de totstandkoming van dit plan. Een woord van dank aan al die mensen die hun input hebben geleverd en hebben meegedacht over wat onze gezamenlijke opdracht voor de komende jaren is. Een speciaal woord van dank aan de leden van de ontwerpgroep. Zij hebben met enige regelmaat de opgehaalde input opgeschreven in strategische thema's, uitgangspunten en doelen van kritiek voorzien. Dit maakt dat we uiteindelijk kunnen beschikken over een goed doordacht plan, dat richting geeft aan de jaarplannen die we hieruit zullen afleiden.

Onder de titel En nu samen doorpakken gaan we de komende jaren vol energie verder op de ingeslagen weg!

Arnold Maarse, directeur SWV Slinge-Berkel
Februari 2023

Leeswijzer

De functies van het ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan:

- biedt richting aan datgene wat de aangesloten schoolbesturen en hun scholen en het bureau van het samenwerkingsverband doen om voor alle jongeren het best passende onderwijsaanbod te creëren;
- beschrijft de gezamenlijke afspraken tussen de schoolbesturen, scholen, het bureau van het samenwerkingsverband en partners;
- vormt een basis voor het proces van kwaliteitszorg;
- is een basis voor verantwoording, in dialoog met interne en externe partners, medezeggenschap en toezichthouders.

Samenhang met wettelijk kader

De wettelijke taken van een samenwerkingsverband betreffen in elk geval de onderstaande aspecten:

- minimaal een keer per vier jaar het vaststellen van een ondersteuningsplan;
- verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen;
- beoordelen toelaatbaarheid tot lichte ondersteuning, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs; ■ adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling; ■ afstemmen van het beleid met de gemeenten in de regio.

Het samenwerkingsverband heeft ook de opdracht om (dreigende) thuiszitters te voorkomen. Naast de wettelijke taken heeft het samenwerkingsverband eigen ambities die passen bij de regionale context. Zowel de wettelijke taken als de eigen ambities zijn beschreven in dit ondersteuningsplan.

Samenhang met andere documenten

Op basis van gesprekken, evaluaties, analyses en onderzoeken concretiseren we onze activiteiten jaarlijks in een jaarplan (activiteitenplan) met (meerjaren)begroting. Dit doen we altijd in overleg met de vertegenwoordigers van de scholen, OPR en samenwerkingspartners in onze regio. In het jaarplan worden de ambities en doelstellingen uit dit ondersteuningsplan vertaald naar concrete activiteiten. Zowel het jaarplan als onderliggende beleidsdocumenten en procedures worden structureel geëvalueerd en bijgesteld als onderdeel van onze kwaliteitscyclus. Verantwoording vindt plaats in de kwartaalrapportages, het jaarverslag en in dialoog met elkaar en onze partners. De kwaliteitscyclussen van het samenwerkingsverband en de scholen zijn verbonden processen.

Ouder(s)/verzorger(s)

Waar ouder(s) staat, kan ook verzorger(s) worden gelezen.

Hij/zij/hen

Waar hij staat, kan ook zij of het gelezen worden.

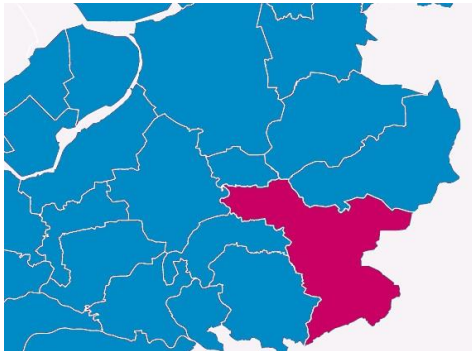
Zorgcoördinator, ondersteuningscoördinator, intern begeleider

Waar zorgcoördinator of ZoCo staat, kan ook ondersteuningscoördinator of intern begeleider gelezen worden.

1 Wij zijn het samenwerkingsverband Slinge-Berkel

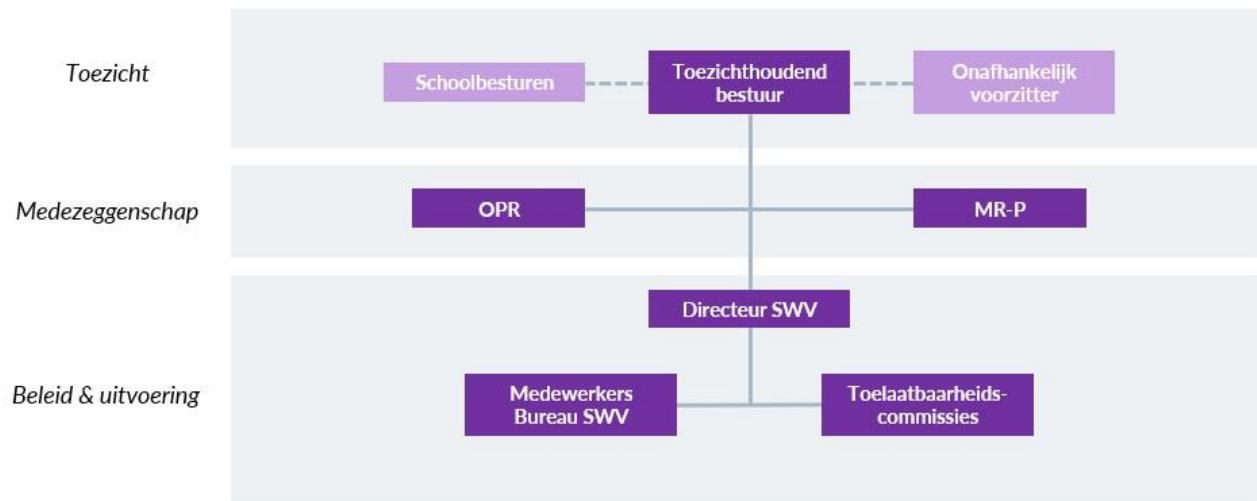
Aan het Samenwerkingsverband Slinge-Berkel (vanaf nu SWV) nemen acht schoolbesturen deel. Het SWV kent acht scholen voor regulier voortgezet onderwijs, twee scholen voor praktijkonderwijs en vier scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (zie [bijlage 1](#)). De scholen staan in de gemeenten Aalten, Berkelland, Haaksbergen, Lochem, Oost Gelre en Winterswijk. Op 1 oktober 2021 telde het samenwerkingsverband 9.164 leerlingen.

Figuur 1. Het samenwerkingsverband op de kaart

1.1 Zo zijn we georganiseerd

Figuur 2. Organogram SW

Bestuur

Het toezichthoudend bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de aangesloten acht schoolbesturen, aangevuld met een onafhankelijk voorzitter (zonder stemrecht) die extern is geworven en benoemd. Het bestuur ziet toe op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden die door het bestuur aan de directeur zijn gemandateerd en staat de directeur met raad terzijde. Het bestuur fungeert als interne toezichthouder op de directeur op basis van een toezienend bestuursconcept, uitgewerkt in een toezichtskader. Het bestuur fungeert als werkgever van de directeur. Het bestuur keurt het ondersteuningsplan, de begroting en het jaarverslag goed en stelt de accountant aan. Het bestuur heeft interne commissies ingesteld die de toezichthoudende rol nader invulling geven met een kwaliteitscommissie, een financiële commissie en een werkgeverscommissie. Deze commissies adviseren het toezichthoudend bestuur over te nemen (strategische) bestuursbesluiten en fungeren als klankbord voor de directie van het samenwerkingsverband.

Directeur

Het bestuur mandateert de dagelijks gang van zaken voor de uitvoering van het ondersteuningsplan aan de directeur. Hij of zij bereidt het beleid voor en zorgt dat het beleid wordt uitgevoerd. De directeur stelt het ondersteuningsplan op en is verantwoordelijk voor de uitvoering ervan, overlegt met interne en externe partijen en zorgt voor een breed draagvlak bij de aangesloten schoolbesturen en hun scholen voor het te voeren beleid.

Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (vanaf nu OPR) is de bij wet verplichte medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband. In de OPR zitten ouders, leerlingen en personeelsleden van de aangesloten en betrokken scholen¹. Leden van de OPR hoeven geen lid te zijn van een medezeggenschapsraad. Wel moeten zij werkzaam zijn op een school binnen het samenwerkingsverband of ouder zijn van een leerling op een van de scholen in het samenwerkingsverband. In het voortgezet onderwijs kunnen ook leerlingen lid zijn van de OPR. Het aantal zetels voor personeelsleden is gelijk aan het totaal aantal zetels voor ouders en leerlingen. Scholen hebben een inspanningsverplichting om een actieve rol te spelen in het werven van nieuwe leden.

De OPR heeft instemmingsbevoegdheid ten aanzien van het OP en de (meerjaren)begroting van het SWV. De instemmingsbevoegdheid van de OPR betekent dat de OPR moet instemmen met het OP voordat het kan worden vastgesteld en uitgevoerd. De directeur komt vijf à zes keer per jaar met de OPR bijeen om de voortgang van het OP te bespreken. Minimaal twee keer per jaar vindt er een gesprek plaats met (een vertegenwoordiging van) het bestuur. Zo blijft de OPR op de hoogte van ontwikkelingen in de regio en kunnen zij met een kritische blik naar het OP blijven kijken en voorstellen doen. De statuten, notulen en het jaarverslag van de OPR zijn te vinden op onze [website](#).

MR-P

Binnen het SWV is er een medezeggenschapsraad-personeel (MR-p) waarin een delegatie van het personeel² dat werkt voor het bureau van het SWV zitting heeft. De medezeggenschapsraad binnen de stichting werkt conform de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS). De statuten zijn te vinden op de [website](#).

Bureau & netwerk

 <p>Samenwerkingsverband <i>als netwerk</i></p>	 <p>Samenwerkingsverband <i>als bureau</i></p>
--	--

¹ Ervaring leert dat het niet altijd gemakkelijk is om leden voor de OPR te werven. Daarom hebben scholen de komende planperiode een inspanningsverplichting in het leveren van leden aan de OPR. Let op: een inspanningsverplichting is geen resultaatverplichting.

² Het personeel dat in dienst is dan wel ten minste zes maanden te werk gesteld is zonder benoeming bij het samenwerkingsverband en dat werkzaam is bij het samenwerkingsverband en het personeel dat is benoemd of ten minste zes maanden te werk gesteld zonder benoeming dat werkzaamheden verricht ten behoeve van het samenwerkingsverband.

<p>Op bestuurlijk niveau is het SWV in de eerste plaats een netwerkorganisatie, waarbinnen deelnemende besturen en hun scholen afspraken maken over inzet van middelen, de inrichting van een dekkend netwerk en onderlinge verantwoordelijkheden en verplichtingen. Elke deelnemer aan het netwerk is erbij gebaat dat iedereen zich aan de collectief gemaakte afspraken houdt. Als binnen een deel van het netwerk bijvoorbeeld een relatief groot beroep wordt gedaan op het voortgezet speciaal onderwijs, heeft dat gevolgen voor de verdeling van middelen en expertise in het hele netwerk. Deelnemers zijn in die zin op elkaar aangewezen en dienen zich te verantwoorden ten opzichte van elkaar.</p> <p>De directeur is op dit niveau van het netwerk vooral een regisseur en netwerker, die oog heeft voor allerlei posities en belangen en die zo goed mogelijk tot een geheel (consensus) smeedt.</p>	<p>Op uitvoeringsniveau is het SWV vooral een uitvoerend bureau, dat uitvoering geeft aan de gemaakte afspraken uit het OP. Docenten, zorgcoördinatoren en directies denken doorgaans aan het SWV als de organisatie (het bureau) waar je terecht kunt voor een toelaatbaarheidsverklaring (vanaf nu TLV), expertise en/of ondersteuning.</p> <p>In de wet zijn de minimale taken beschreven die moeten worden uitgevoerd door het bureau van het SWV, zoals de toekenning van de TLV en de middelenverdeling, maar ook de uitvoering van het kwaliteitsbeleid.</p> <p>De kwaliteit van het bureau is relevant voor de kwaliteit die het SWV levert. Het gaat dan bijvoorbeeld om de zorgvuldigheid en snelheid waarmee TLV's worden afgegeven en andere taken die door het bureau worden uitgevoerd.</p> <p>De directeur is op dit niveau vooral de manager van de werkafspraken en processen en van de medewerkers die hieraan uitvoering geven.</p>
--	--

Toelaatbaarheidscommissies

Een van de wettelijke taken van een samenwerkingsverband is het adviseren en beslissen over de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), het praktijkonderwijs (PrO) en leerwegondersteunend onderwijs (LWOO). Binnen het samenwerkingsverband is deze taak neergelegd bij de toelaatbaarheidscommissies. Deze commissies beoordelen of een leerling toelaatbaar is tot het VSO of PrO. Meer informatie over de procedures, werkwijze, criteria en samenstelling vindt u op onze [website](#).

Personeel bureau SWV

De mensen die werkzaam zijn op het SWV kantoor (bureau) zijn de aanspreekpunten voor de collega's op de scholen, ouders en jongeren (steunpunt). Zo kennen we twee trajectbegeleiders, secretariële ondersteuning en een directeur. Medewerkers van scholen, ouders en jongeren kunnen bij hen terecht met vragen over mogelijkheden voor ondersteuning, over wat het samenwerkingsverband kan betekenen of voor hulp en advies. Verder kunnen ze meedenken in de te zetten stappen om te komen tot een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs of bij het aanvragen van leerwegondersteuning. De medewerkers van het kantoor zijn ook altijd betrokken bij één van de twee commissies: die voor LWOO/PrO of die voor het VSO.

Evaluatie governance

In 2024 zullen we onze governancestructuur evalueren onder begeleiding van een onafhankelijke externe partij.

2 Terugblik afgelopen jaren

Maatschappelijke en regionale ontwikkelingen

Covid, maatregelen en gevolgen daarvan

Vanaf het voorjaar van 2020 tot het voorjaar van 2022 hadden we in Nederland, net als in de rest van de wereld, te maken met het coronavirus en de bijkomende beheersmaatregelen. Die beheersmaatregelen waren doorgaans in de vorm van mildere en strengere lockdown. Dit betekende dat gedurende bepaalde perioden schoolgebouwen gesloten waren en er thuisonderwijs werd verzorgd. Inmiddels is er landelijk veelvuldig onderzoek gedaan naar de gevolgen van dit afstandsonderwijs. Uit deze onderzoeken komt steeds meer naar voren dat, met name voor

leerlingen in een kwetsbare situatie, de achterstanden zijn opgelopen en de kansenongelijkheid is toegenomen. Dit gaat met name om de leerlingen voor wie het SWV een belangrijke rol vervult. Uit de onderzoeken blijkt dat het op dit moment nog moeilijk te voorspellen is wat de coronamaatregelen op de lange termijn betekenen voor leerlingen. Denk daarbij aan hun cognitieve ontwikkeling, hun schoolloopbaan, hun start op de arbeidsmarkt en hun welzijn.³

(Politieke) evaluatie passend onderwijs & opkomst inclusiegedachte

In het najaar van 2020 is het stelsel van passend onderwijs (politiek) geëvalueerd. In die evaluatie zijn door toenmalig minister Slob (OCW) 25 verbetermaatregelen geformuleerd⁴. Denk hierbij aan het (voor elk SWV verplicht) inrichten van een ouder- & jeugdsteunpunt. In diezelfde evaluatie schrijft minister Slob over een meer diffuus toekomstperspectief: het toewerken naar meer inclusief of inclusiever onderwijs. In de betreffende kamerbrief schrijft minister Slob er het volgende over:

“We werken in de komende 15 jaar toe naar inclusievere onderwijsvoorzieningen met behoud en doorontwikkeling van het speciaal onderwijs naar specialistische netwerken. Zodat leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoefte steeds vaker naar dezelfde school kunnen, (zoveel mogelijk) in de dezelfde klas zitten, samen spelen of elkaar ontmoeten op het schoolplein”.

Ook in het huidige coalitieakkoord ('Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst') wordt er expliciet aan inclusief onderwijs gerefereerd:

“We gaan verder met de verbeteraanpak van passend onderwijs en streven naar inclusief onderwijs waarbij kinderen met en zonder een beperking of ziekte samen naar school gaan”.

In het najaar van 2022 heeft het ministerie van OCW een landelijke [routekaart](#) naar inclusiever onderwijs gepubliceerd. Middels deze routekaart moeten SWV-en en schoolbesturen in de regio komen tot een regionaal plan van aanpak, dat concreet maakt hoe de scholen binnen het SWV komen tot inclusievere voorzieningen en hoe speciale scholen gaan transformeren naar specialistische netwerken.

Oorlog in Oekraïne

In februari 2022 is de oorlog uitgebroken in Oekraïne. Een oorlog “in onze achtertuin”, binnen Europa. Dit bracht een grote vluchtelingenstroom op gang. Voor deze jongeren hebben we inmiddels onderwijs gerealiseerd. Naast de vluchtelingenstroom stort de oorlog ons in een economische crisis, waardoor het voor sommige gezinnen steeds moeilijker wordt om rond te komen. Uiteraard heeft dit ook invloed op de jongeren in deze gezinnen en mogelijk op de prestaties op school. Naast de toename van het aantal vluchtelingen zullen we ook aandacht moeten hebben voor de jongeren die leven in een moeilijke thuissituatie. Naar verwachting zullen beide groepen de komende periode toenemen.

Kabinet wil einde aan JeugdzorgPlus⁵

Het kabinet wil JeugdzorgPlus geheel vervangen door kleinschalige, open voorzieningen. Tegelijkertijd wil het vrijheidsbeperkende maatregelen mogelijk maken in die open voorzieningen.

Het kabinet wil stapsgewijs het aantal gesloten plaatsingen terugdringen tot nul in 2030 en investeren in betere alternatieven, zoals intensieve ambulante gezinsinterventies en kleinschalige woonvoorzieningen. In zo'n kleinschalige voorziening wonen vier tot zes jongeren in een huis, met een klein team van vaste begeleiders. Ze blijven in hun eigen regio, doen mee aan het gewone leven in de wijk en gaan naar hun eigen school of naar een school in de buurt van de voorziening. Voor het onderwijs betekent dit dat deze jongeren een onderwijsaanbod moeten krijgen binnen het samenwerkingsverband. Mogelijk gaat de financiering ook via de

³ <https://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/nieuws/2021/10/12/gevolgen-van-16-maanden-corona-voor-het-onderwijs>.

⁴ Voor kamerbrief zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/11/04/kamerbrief-evaluatie-en-verbeteraanpak-passendonderwijs>.

⁵ www.nji.nl

samenwerkingsverbanden lopen. Nu bekostigen de SWV-en het onderwijs in de JeugdzorgPlus (residentiële) instellingen al wel, maar dit gaat rechtstreeks en wordt in mindering gebracht op het budget van het SWV.

Terugblik ontwikkeling kengetallen (in verhouding tot landelijke en regionale cijfermatige ontwikkelingen)

Sinds de start van passend onderwijs in 2015 is het aantal leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs in ons SWV-gebied afgenomen met ruim 14 procent (zie Figuren 1 & 2 in [bijlage 2](#)). Ook het aantal PrO- en VSOleerlingen is in diezelfde periode afgenomen. Mede door het teruglopende aantal leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs liggen de deelnamepercentages van het VSO en het PrO nog altijd boven het landelijk gemiddelde (zie Figuren 3 & 4 in [bijlage 2](#)). De deelnamepercentages van genoemde onderwijssoorten gaan gelijk op met het regionale gemiddelde. Voor LWOO geldt dat het deelnamepercentage sinds 2015 tamelijk stabiel is, terwijl dit zowel nationaal als in de regio gestaag afneemt (zie Figuur 5 in [bijlage 2](#)). Dit komt doordat de afgelopen periode (nog) niet is gekozen voor opting-out LWOO⁶.

In de afgelopen planperiode kwamen de leerlingen die het VSO instroomden uit het PO (lees: BaO en SBO), SO of VO (zie [bijlage 2](#)). Waar het aantal instromende leerlingen vanuit het SO en VO over de jaren een soms grillige, maar uiteindelijk gelijke trend vertoont, neemt het aantal leerlingen dat instroomt vanuit het PO gestaag toe van 19 leerlingen in schooljaar 2014-2015 naar 38 in schooljaar 2021-2022. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de stijging van instroom vooral plaatsvindt vanuit het SBO en minder vanuit het BaO. De leerlingen die de afgelopen jaren het PrO instroomden, kwamen hoofdzakelijk uit het SBO en het BaO, een enkeling kwam vanuit het VO (zie [bijlage 2](#)). De instroom vanuit het SBO en BaO is (op een piekjaar voor het SBO in 2017-2018 na) tamelijk stabiel.

Het aantal leerlingen per bekostigingscategorie is sinds 2015 vrij stabiel (zie [bijlage 2](#)). Tussen 2015 en 2021 maakt 87,71 procent van de leerlingen gebruik van bekostigingscategorie 1. Vergeleken met het landelijk gemiddelde is dit tamelijk hoog. Platgezegd is dit financieel gunstig, omdat de tweede en derde bekostigingscategorie (ruim twee keer zo duur zijn als de eerste.

Het percentage jeugdhulpgebruik ligt in 2020 in de meeste gemeenten die onderdeel uitmaken van het SWV (ver) onder het landelijk gemiddelde van 14,50% (zie [bijlage 2](#)). Enkel in de gemeente Oost-Gelre is het percentage jeugdhulpgebruik hoger dan landelijk gemiddeld. Op het niveau van het SWV neemt het gebruik van jeugdhulp in de regiogemeenten sinds 2015 toe. Dit gebeurt min of meer in gelijke tred met het landelijk gemiddelde en het SWV-percentage ligt daarmee nog altijd onder het landelijk gemiddelde.

Terugblik opbrengsten gevoerde beleid

Wanneer we terugkijken op de afgelopen vijf jaar, de feitelijke looptijd van het ondersteuningsplan met de verlenging van één jaar, dan kunnen we constateren dat we er regionaal nog steeds in slagen een goed dekkend aanbod te realiseren met nauwelijks thuiszittende leerlingen. Zoals we dat ook in de ons omringende samenwerkingsverbanden waarnemen, ligt ons deelnamepercentage VSO met 5% aan de hoge kant ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Zoals in het voorjaar van 2022 door de inspectie is gesteld, kunnen we niet goed vaststellen of we onze doelen hebben behaald. Onderstaande staat ons op basis van het inspectierapport te doen:

- Verbetering van het stelsel van kwaliteitszorg om te kunnen sturen op het verbeteren van kwaliteit en om bereikte resultaten te kunnen borgen.
- Verbetering sturing op beleidsdoelstellingen.
- Betekenisvolle verantwoording over het beleid, over het bereiken van de doelen en over de financiën.
- Dialoog met betrokkenen en belanghebbenden over de (voortgang van) doelstellingen en financiën. We vinden dit nodig om te kunnen waarborgen dat het uitvoeren van de wettelijke opdracht overeind blijft en het

⁶ Met opting out LWOO kunnen samenwerkingsverbanden afwijken van de regels voor de vaste indicatiecriteria en financiering voor LWOO en de LWOO-licenties.

is nodig voor de eigen beleidsdoelstellingen, omdat die cruciaal zijn om de financiën beheersbaar te houden en dienstverlening in stand te kunnen houden⁷.

Wanneer we kijken naar de programma's kunnen we voorzichtig en met het nodige voorbehoud enkele uitspraken doen die -nogmaals, omdat de concreetheid van de doelen ontbreekt- mogelijk gekleurd zijn.

Ondersteuningsstructuur scholen

In dit programma krijgen de reguliere VO scholen een financiële bijdrage om hun zorgstructuur (mede) te bekostigen. Ze verantwoorden dit door hieruit (mede) de loonkosten van ondersteuners en begeleiders te betalen en/of onderzoek te verrichten of programma's aan te schaffen. Dit moet ertoe leiden dat meer leerlingen binnen het reguliere onderwijs hun weg kunnen blijven vervolgen. Of we met behulp van dit programma dit doel realiseren? In het algemeen kunnen we stellen dat de aanvullende kennis en expertise van deze mensen bijdraagt aan de schoolontwikkeling op dit terrein. Daarbij moet gezegd worden dat hun kennis zo breed mogelijk binnen de organisatie (lees docenten) verbreid moet worden. Of dit ook aan de orde is en wanneer dit voldoende is, valt niet te zeggen.

Eén op één klassen

Leerlingen die zelfs in een reguliere setting voor speciaal voortgezet onderwijs uit dreigen te vallen, of uit zijn gevallen, kunnen in uitzonderlijke situaties een beroep doen op de één-op-één klassen bij De Korte Dreef. In deze setting, waarbij er bijna sprake is van één-op-één begeleiding, proberen we jongeren naar school te blijven of laten gaan waar dat praktisch onmogelijk is gebleken. Ze ontwikkelen zich hier op persoonlijk vlak, in communicatie en in schoolse vaardigheden binnen de vakgebieden Nederlands, Engels en rekenen/wiskunde alsook de meer creatieve vakken. Willen we voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten, niet naar school gaan, dan draagt deze vorm van onderwijs daar zeker aan bij. Gelijk mag dit niet resulteren in een grotere vlucht naar deze vorm van onderwijs, zoals dat voor iedere bijzondere voorziening geldt.

Toewijzingscommissies

In dit programma zitten de loonkosten voor de commissieleden die zich buigen over de vraag of een leerling recht heeft op een toelaatbaarheid in het VSO, het PrO of recht heeft op leerwegondersteuning in de vorm van LWOO. Voor het VSO een wettelijke taak, ook voor het PrO en in ons geval ook voor het LWOO. Voor dit laatste onderzoeken we of we kunnen toewerken naar opting out, dat effect zal hebben op dit programma. Doel blijft: weinig bureaucratie en effectieve (lees snelle) besluitvorming. Ook hier: wat is bij ontbreken van een helder doel weinig en effectief?

Onderwijs(zorg)arrangementen VSO

In dit programma krijgen twee scholen, te weten Het Barriet en Triviant, een bijdrage om een kleinere ondersteuningssetting binnen de cluster 3-school te realiseren voor de leerlingen die de directe nabijheid van de leerkracht/begeleider nodig hebben om te kunnen functioneren binnen school.

Jaarlijkse evaluatie leert dat deze voorzieningen nodig blijken en blijven en een bijdrage dus gerechtvaardigd lijkt.

Bestuur, directie, organisatie, algemene administratie

In dit programma zitten loonkosten van zowel interne als externe medewerkers, verantwoordelijk voor administratie en beheer, kosten voor de accountant, programma's voor planning en control, kwaliteitsbeleid et cetera. Ook de loonkosten voor de directie en ondersteuning maken deel uit van dit programma. In de afgelopen planperiode is de functie van de adjunct-directeur komen te vervallen en de functie van directeur opnieuw bezet. Dit programma vraagt ook om regelmatige herziening, ten minste in lijn met de daling van de leerlingaantallen.

⁷ Rapport Onderwijsinspectie, vierjaarlijks onderzoek, datum vaststelling: 23 februari 2022.

Scholing en expertise ontwikkeling

Scholing van medewerkers heeft met name zijn beslag gekregen in het feit dat alle leerlingbegeleiders de zogenaamde ACT-training hebben gevolgd, waardoor ze in staat zijn een nieuwe manier van begeleiden toe passen bij leerlingen en docenten. Deze training is als zeer waardevol ervaren en helpt de effectiviteit van de inzet van de leerlingbegeleiding naar een hoger plan te tillen. Daarnaast heeft er een enkele individuele scholing plaats gevonden. Het helpt mensen gemotiveerd te houden en zich te bekwamen in hun bezigheden. Een goede investering zo gezien.

Inzet specifieke deskundigen

Vanuit of door het samenwerkingsverband worden op de scholen voor VO mensen ingezet met een specifieke deskundigheid. Dat kan zijn in de vorm van ambulante begeleiders of orthopedagogen. Doel van deze inzet is in lijn met die uit eerder genoemd programma 'ondersteuningsstructuur scholen'. Deze experts helpen docenten binnen het VO om te gaan met de leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben, werken met de leerlingen, doen onderzoek bij de leerlingen of versterken 'schoolsystemen'. Het evalueren/beoordelen of de investering lonend is, is moeilijk. We kunnen stellen dat het samenvoegen van beide programma's op termijn voor de hand liggend is. Vooralsnog blijkt uit evaluaties dat de inzet van professionals met specifieke expertise van groot belang is. Maar of dat om hen -ambulant begeleiders en orthopedagogen- of om hulp in het algemeen gaat, is zeer persoonsgebonden. Het belang van hulp bij ontwikkeling en versterken van draagkracht van de scholen staat echter buiten kijf.

Jeugdmaatschappelijk werk

Het grootste deel van de inzet van de jeugdmaatschappelijk werkers (JMW) wordt bekostigd door de RMC-regio of direct vanuit de gemeente. In deze is het samenwerkingsverband penvoerder. Inzet van JMW wordt erg gewaardeerd en tegelijkertijd zijn meetbare effecten lastig vast te stellen. Preventie van uitval, vroegtijdig doorschakelen naar gespecialiseerde hulp en daarmee voorkomen van grotere problemen blijft een belangrijk speerpunt in onze aanpak. Bij doorzetten van de subsidies zal dit onderdeel (al dan niet met tussenkomst van het SWV) een blijvend onderdeel van de begeleiding en ondersteuning vormen.

Hoogbegaafdheid

In dit programma is scholing van medewerkers op de diverse V(S)O scholen een belangrijk onderdeel gebleken. Onbekend maakt onbemind. Een aanzienlijk deel van de leerlingen die geen onderwijs volgen is hoogbegaafd. Wanneer we de problemen tijdig onderkennen en ons ernaar verhouden, kunnen we daarmee leed en mogelijk uitval voorkomen. Ook worden binnen dit programma de leernetwerken onderhouden, programma's opgezet en materiaal vormgegeven en gedeeld. Een waardevol programma dat bestaansrecht heeft.

Kwaliteitsbeleid

Bij het bezoek van de Onderwijsinspectie kwam naar voren dat ons kwaliteitsbeleid onvoldoende is. De standaarden: visie, ambities en doelen (BKA1), de uitvoering en kwaliteitscultuur (BKA2) en de evaluatie, verantwoording en dialoog moeten worden verbeterd. Met het opstellen van dit ondersteuningsplan hebben we heldere ambities en doelen geformuleerd. In ons kwaliteitsbeleidsplan beschrijven we de uitvoering van het kwaliteitsbeleid en de cultuur. Zowel dit ondersteuningsplan als het te implementeren kwaliteitsbeleid moet leiden tot een betere evaluatie en verantwoording.

3 Waar staan en gaan wij voor?

3.1 Waar staan wij voor?

Samenwerken aan een kansrijke toekomst voor elke leerling!

Elke leerling binnen het samenwerkingsverband Slinge-Berkel wordt voldoende toegerust om volwaardig en kansrijk op het eigen niveau te kunnen participeren in onze samenleving.

3.2 Waar gaan wij voor?

In ons samenwerkingsverband hebben we aandacht voor elke leerling. Elke leerling krijgt het best passende onderwijsaanbod. Elke school van Slinge-Berkel gaat uit van de talenten en mogelijkheden van de leerling. Daarbij staan de ontwikkeling en het welbevinden van de leerling centraal. Ouders zijn daarbij gelijkwaardige samenwerkingspartners.

Alle scholen in het samenwerkingsverband hebben samen een antwoord op de onderwijs(ondersteunings)vragen van elke leerling in onze regio. Dat is meestal op de eigen school. Om dit te bereiken werken we intensief samen. Tussen de scholen onderling, met gemeenten en zorg-/welzijnspartners. We werken samen aan vloeiende overgangen in het onderwijs. Dit vraagt om samenwerking met het primair onderwijs en de vervolgopleidingen na het voortgezet onderwijs. Het bureau van het samenwerkingsverband ondersteunt en faciliteert de scholen, verzorgt de toeleiding naar de extra ondersteuningsvoorzieningen en heeft zicht op de kwaliteit van het dekkend aanbod alsook een signalerende (en soms agenderende) functie hierop.

3.3 Kernwaarden

Het samenwerken aan een kansrijke toekomst vraagt om een intensieve samenwerking. Voor een goede samenwerking in ons samenwerkingsverband hebben we een aantal kernwaarden geformuleerd:

- **We nemen verantwoordelijkheid**
Zowel op individueel als collectief niveau nemen we onze verantwoordelijkheid voor alle jongeren in onze regio. Dit betekent dat soms het collectieve belang voorgaat op het individuele schoolbelang om leerlingen een kansrijke toekomst te bieden.
- **We zijn open en transparant**
Partners binnen het samenwerkingsverband communiceren open en eerlijk met elkaar. We komen afspraken na en we spreken elkaar aan. Zowel intern als extern is helder en duidelijk wat we doen.
- **We leren van en met elkaar**
Als deelnemers aan het samenwerkingsverband vormen we een sterk netwerk waarin we leren van en met elkaar.
- **We leggen verantwoording af**
Wij leggen verantwoording af over de kwaliteit die we bieden en over onze financiën. Dit doen we zowel intern aan elkaar, als extern naar onze samenwerkingspartners.

3.4 Strategische thema's

Om deze missie en visie waar te maken hebben de besturen in het samenwerkingsverband zeven strategische thema's met bijbehorende ambities geformuleerd. De strategische thema's zijn:

- 1 [Een stevige basis- en ondersteuningsstructuur op iedere school](#)
- 2 [De jongeren en hun ouders worden gezien en gehoord](#)
- 3 [We hebben een dekkend thuis nabij aanbod](#)
- 4 [Samen bouwen aan een sterk netwerk](#)
- 5 [Integraal samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulp](#)
- 6 [De kwaliteit is op orde](#)
- 7 [De financiën zijn op orde](#)

4 Hier gaan we voor: zeven strategische thema's voor 2023-2027

Voor de looptijd van dit ondersteuningsplan vormen zeven strategische thema's de kern van waar we voor gaan. Door ons in te zetten voor deze zeven thema's zorgen we er samen voor dat we leerlingen een kansrijke toekomst

bieden. Deze zeven thema's hebben we in dit hoofdstuk uitgewerkt in doelstellingen en ambities op hoofdlijnen. De doelen, gewenste resultaten en activiteiten worden in de jaarplannen nader uitgewerkt, zodat doelen meetbaar en merkbaar worden. Dit monitoren we cyclisch en zo kunnen we het tijdig bijstellen in een nieuw jaarplan.

4.1 Thema 1: Een stevige basis- en ondersteuningsstructuur op iedere school

Alle scholen hebben de basisondersteuning op orde

Het niveau van basisondersteuning wat de scholen aan hun leerlingen dienen te bieden is gebaseerd op de vier schoolprofielen volgens een model van [Sardes](#):

- netwerkschool (alle extra ondersteuning wordt uitbesteed en doorverwezen);
- begeleidingsschool (de school biedt een basiszorg, specialistische en langdurige trajecten worden uitbesteed en leerlingen worden doorverwezen);
- dialoogschool (sterke basiszorg en intensieve dialoog met ouders);
- integratieschool (alle zorg wordt in en rond school georganiseerd) (zie [bijlage 3](#) en onze [website](#) voor verdere uitwerking)⁸.

Alle VO-scholen van het SWV voldoen aan de minimale voorwaarden van de begeleidingsschool. Sommige scholen hebben de ambitie uitgesproken zich de komende planperiode te ontwikkelen tot dialoogschool en enkele scholen hebben zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot dialoogschool.

Een aantal scholen heeft de mogelijkheid gecreëerd om leerlingen extra te ondersteunen binnen een prikkelarme fysieke plek (onderwijszorgsteunpunt) waar alle expertise beschikbaar is. Mede hierdoor is het mogelijk om leerlingen onderwijs te bieden die daarbij meer ondersteuning nodig hebben dan het afgesproken basisniveau. Daardoor kunnen zij in het regulier VO onderwijs (blijven) volgen.

De manier waarop de expertise van VO en VSO tot dusverre is gebundeld, wordt bestendig en waar mogelijk verder uitgebreid. Op dit moment werken op bijna alle scholen onder meer orthopedagogen, ambulante begeleiders en jeugdmaatschappelijk werkers, die leerlingen, teams en ouders ondersteunen. De zorgcoördinator heeft op de scholen een duidelijke regierol in de uitvoering van ondersteuning binnen de eigen school. Op alle scholen is voldoende expertise aanwezig om leerlingen en teams te ondersteunen en te coachen. Ook worden ouders nauw betrokken bij de afspraken over en uitvoering van de ondersteuning voor hun kind.

De kwaliteit van de basisondersteuning is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. Zij zien hierop toe en leggen verantwoording af binnen het netwerk van het SWV. Er wordt binnen het ministerie van OCW gewerkt aan een landelijke norm voor de basisondersteuning. Zodra deze norm beschikbaar is, zullen we deze inpassen binnen onze profielen.

Scholen en onderwijsprofessionals zijn aan zet

Een belangrijk focuspunt voor scholen en onderwijsprofessionals is de professionaliteit (lees: kennis en kunde) op het vlak van passend onderwijs. Passend onderwijs is nog in ontwikkeling en het SWV bevindt zich op dit punt eveneens in een lerende fase. Simpel gezegd willen we docenten (nog) meer toerusten in hun omgang met leerlingen in de klas die een extra ondersteuningsbehoefte hebben. De komende planperiode gaan we de kennis van de onderwijsprofessionals op dit vlak versterken en oefenen in vaardigheden.

⁸ Let op: het schoolondersteuningsmodel van Sardes is wat ons betreft niet hiërarchisch bedoeld. Met andere woorden, het ene schoolprofiel is niet 'hogere' of 'beter' dan het andere. De kracht zit immers in de mate waarin de verschillende scholen en hun profielen complementair zijn aan elkaar in het SWV-gebied.

Het bovenstaande willen we met name bereiken door toe te werken naar de school als werkplaats. Het wordt een plek waar oplossingen naar binnen worden gehaald. Hiervoor is een (nog) nauwere samenwerking tussen docenten in het reguliere VO en onderwijsprofessionals werkzaam op VSO-scholen alsook orthopedagogen, ambulante begeleiders en jeugdmaatschappelijk werkers van groot belang. Heeft een aantal professionals op de reguliere scholen eenmaal een goed gevulde 'gereedschapskist' opgebouwd, dan kunnen zij deze set aan kennis en vaardigheden verder verspreiden binnen de eigen school (en middels visitaties (zie [begrippenlijst](#)) eventueel ook op andere scholen).

Zorgplicht

Met de komst van de Wet passend onderwijs is de zorgplicht ingevoerd. Besturen moeten deze zorgplicht vervullen voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Als de toelating van een leerling die extra ondersteuning behoeft wordt geweigerd, vindt de weigering niet plaats voordat het bevoegd gezag er - na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen (vanaf nu SOP; zie [begrippenlijst](#)) van de betrokken scholen - zorg voor heeft gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Voorgaande geldt ook voor leerlingen die al op een school zitten. De resultaatverplichting voor de zorgplicht ligt bij het schoolbestuur, het SWV kan wel een bemiddelende rol vervullen door bijvoorbeeld (tijdelijk) extra ondersteuning aan te bieden of te ondersteunen bij het zoeken naar een geschikte school.

Doelstellingen thema 1

Doelstelling	Resultaat/ambities	Jaar
Alle scholen hebben de basisondersteuning op orde en voldoen aan de zorgplicht.	Alle scholen voldoen aan het profiel van de begeleidingsschool en kunnen aangeven hoe dit zichtbaar is.	continu
	Scholen kunnen aantonen dat zij voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie.	continu
	Schoolbesturen kunnen aantonen dat zij voldoen aan de wettelijke zorgplicht.	continu
	Scholen nemen deel aan de visitaties van het SWV.	eens per vier jaar
	Scholen brengen (jaarlijks) het niveau van hun eigen ondersteuning in kaart. Zij beschrijven dit in hun SOP.	jaarlijks
	Scholen publiceren hun SOP op de website van de school.	jaarlijks
	Het SWV heeft o.a. door visitaties en schoolgesprekken zicht op de kwaliteit van de basisondersteuning van de scholen.	continu
We versterken de kennis en kunde van onderwijsprofessionals.	De school is een werkplaats; de plek waar kennis, kunde en oplossingen binnen worden gehaald. Het SWV ondersteunt deze professionalisering (zie thema 3 en 4).	continu

4.2 Thema 2: De jongeren en hun ouders worden gezien en gehoord

Jongeren en hun ouders willen gehoord en gezien worden. Op scholen is de mentor het eerste aanspreekpunt voor de jongeren. Hierbij gaan we ervan uit dat we de leerling (er)kennen en organiseren wat er nodig is ter ondersteuning van de leerling.

Wanneer een jongere extra ondersteuning nodig heeft en er wordt een plan opgesteld (ontwikkelingsperspectiefplan, vanaf nu OPP), dan wordt hij hierbij betrokken. Ook de ouders worden vanaf het allereerste begin betrokken door de school. Jongeren (en ouders) hebben hoorrecht en weten bij wie ze terecht kunnen op school. Van ouders verwachten wij dat zij actief betrokken zijn bij hun kinderen.

Ouder- en jeugdsteunpunt

Om ouders en jongeren nog beter te kunnen informeren richten we de komende periode een ouder- en jeugdsteunpunt in. Bij dit steunpunt kunnen jongeren en hun ouders onafhankelijke informatie, in voor iedereen begrijpelijke taal, vinden over passend onderwijs in de regio. Ook kunnen ze worden ondersteund bij het vinden van de best passende ondersteuning. Dit steunpunt richten we in samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs en we stemmen het af met de gemeenten. Het steunpunt richten we samen met het primair onderwijs en gemeenten kleinschalig in.

Als het even niet zo lekker loopt

Soms zijn ouders en/of jongeren ontevreden zijn over de geboden ondersteuning of passende plek. Hiervoor heeft het samenwerkingsverband (zie [website](#)) een bezwaren- en klachtenprocedure ingericht en is het aangesloten bij de landelijke geschillen commissie. Het liefst voorkomen we klachten, maar als die er wel zijn, proberen we ze met elkaar op te lossen. Ouders kunnen ook altijd gebruik maken van de landelijke onderwijsconsulenten.

Doelstellingen thema 2

Doelstelling	Resultaat	Jaar
Het samenwerkingsverband heeft een onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt.	Er is een ouder- en jeugdsteunpunt ingericht met de functies informeren, steunen en signaleren.	2023
	Het oudersteunpunt is bekend bij ouders.	2023
	Er wordt minimaal twee keer per jaar een bijeenkomst voor ouders en voor leerlingen georganiseerd vanuit het ouder en jeugdsteunpunt.	jaarlijks
Ouders en leerling worden altijd betrokken bij het vormgeven van extra ondersteuning aan de betreffende leerling.	Het OPP bevat altijd een paragraaf met de zienswijze van ouders en leerling.	continu
Het SWV heeft een transparante klachtenprocedure.	Er is een privacy protocol, de klachtenprocedure is ingericht en klachten worden naar tevredenheid afgehandeld.	2023-2024

4.3 Thema 3: We hebben een dekkend thuisnabij aanbod

De scholen binnen het SWV worden de komende jaren steeds inclusiever. Dat betekent dat in de toekomst steeds meer leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoeften samen naar school gaan. Naar een school waar de leerlingen zich thuis voelen. Voor leerlingen die aangewezen zijn op speciale voorzieningen proberen we dit zo

thuisnabij mogelijk te organiseren⁹. Hoe breder en sterker de basisondersteuning op scholen is, hoe meer leerlingen daar voldoende aan zullen hebben. Daarom zetten we de komende jaren in op de doorontwikkeling van deze basisondersteuning. Wanneer de basisondersteuning (tijdelijk) niet voldoende mogelijkheden biedt voor een leerling, organiseren we extra, specialistische ondersteuning, zo thuisnabij mogelijk.

Wanneer een jongere meer ondersteuning nodig heeft

Soms heeft een leerling (tijdelijk) meer ondersteuning nodig dan de basisondersteuning van de school kan bieden. Hiervoor kunnen de scholen een beroep doen op de expertise van andere (speciale) scholen en de ambulante begeleiders van het samenwerkingsverband. We zorgen dat deze expertise snel en zonder administratieve rompslomp beschikbaar is. Voor alle leerlingen voor wie extra ondersteuning op de school wordt ingezet, stelt de school een OPP op. School, ouders en jongere hebben hier overleg over. Ouders en jongere hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van dit OPP.

Zo proberen we samen zoveel mogelijk leerlingen op te vangen binnen de reguliere VO-scholen. Kan de eigen school niet meer voldoende ondersteuning bieden, dan gaat de school in gesprek met andere VO-scholen in de buurt. Wanneer hier ook niet de benodigde ondersteuning kan worden geboden dan gaat de school in samenwerking met het SWV op zoek naar een gespecialiseerde setting.

De komende jaren willen we verkennen of meer gespecialiseerde mogelijkheden binnen het reguliere VO wenselijk en zo ja mogelijk zijn. Het blijft mogelijk dat de best passende plek voor een jongere gevonden kan worden in het praktijkonderwijs (PrO) of voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Hiervoor is een toelaatbaarheidsverklaring nodig, die wordt aangevraagd bij het bureau van het SWV.

Toelaatbaarheidsverklaring VSO

Wanneer leerlingen gebruik gaan maken van een VSO-school is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Voor een TLV-aanvraag volgen de scholen de procedure voor het indienen van een aanvraag bij de toelaatbaarheidscommissie van het samenwerkingsverband. Voldoet de aanvraag aan de criteria, dan wordt de TLV toegekend. Op onze [website](#) kun je lezen om welke criteria en procedure het gaat en welke deskundigen worden betrokken.

De leerling op de juiste plek

Vanuit het idee van passend, inclusiever onderwijs en het willen bieden van kwalitatief de beste ondersteuning voor de leerlingen, kijken we continu of de leerling nog op de juiste plek zit. Bij plaatsing in een gespecialiseerde setting bekijkt de school samen met de leerling en ouders welke ondersteuning nodig is en of terugplaatsing in het reguliere VO mogelijk is. Het VSO bekijkt voortdurend of een leerling nog op de juiste plek zit.

Zo dichtbij mogelijk

Als leerlingen gebruik maken van het VSO, willen we dit graag zo thuisnabij mogelijk voor de leerling organiseren. Zo blijven leerlingen deelnemen aan het onderwijsproces in een voor hen vertrouwde, reguliere omgeving.

Leerweg ondersteunend onderwijs

Binnen ons samenwerkingsverband kunnen leerlingen op het vmbo gebruik maken van Leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO). Om in aanmerking te komen voor LWOO is een aanwijzing van het SWV noodzakelijk. Hiervoor hebben we een procedure ingericht die staat beschreven op onze [website](#).

In 2023 evalueren we de huidige inzet van de LWOO ondersteuning en middelen. We onderzoeken wat de voor- en nadelen zijn van opting out. We werken (zo nodig ondersteund door een externe partij) een aantal scenario's uit en kijken hierbij telkens naar zowel de inhoud (lees: gevolgen voor de leerlingen) als de financiën.

⁹ Let op: het is het belangrijkste dat leerlingen zich thuis voelen op een school, ook als die school wat verder weg ligt. In die zin is 'thuis voelen' belangrijker dan 'thuisnabij'.

Praktijkonderwijs

Als vooral het theoretische leren wat meer moeite kost, dan kan Praktijkonderwijs (PrO) goed aansluiten bij de onderwijsbehoeften. Om in aanmerking te komen voor PrO is een beschikking van het SWV noodzakelijk. Hiervoor hebben we een procedure ingericht die staat beschreven op onze [website](#).

Doorgaande leerlijnen

Samenwerking primair onderwijs

De overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs is voor kinderen een belangrijke periode in hun onderwijsloopbaan. De vertrouwde en pedagogisch voorspelbare omgeving maakt plaats voor een onbekende, prikkelrijkere omgeving in het voortgezet onderwijs. Het betekent ook een belangrijke overgang van kind naar de puberteit of adolescentie, met alle psychologische en fysieke ontwikkelingen die daarbij horen.

Voor de meeste kinderen verlopen deze overgangen soepel. Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de leeftijdsgroep 10-14 jaar is het belangrijk de juiste begeleiding, ondersteuning en randvoorwaarden te organiseren voor een doorgaande ontwikkelingslijn.

Als samenwerkingsverband versterken we de komende tijd het contact met de samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Dit doen we onder andere door:

- een samenwerkingsagenda vast te stellen en uit te voeren;
- samen te werken bij de inrichting van een ouder- en jeugdsteunpunt;
- samen op te trekken bij aansluiting onderwijs-jeugdhulp;
- een gezamenlijke visie op doorgaande ondersteuningslijnen te ontwikkelen;
- samen te werken in werkgroepen en
- initiatieven te onderzoeken en ontwikkelen voor de overgangsfase van S(B)O/PO naar V(S)O.

Samenwerking vervolgonderwijs & arbeidsmarkt

De meeste jongeren gaan na de middelbare school naar het mbo, hbo of wo. Een deel ervan gaat na het voortgezet (speciaal) onderwijs aan de slag op een leer-, dagbestedings- of (beschutte) werkplek. In de regio werken we samen om jongeren te begeleiden naar die plek waar ze het best tot hun recht komen. De komende jaren willen we, in samenwerking met vervolgonderwijs en gemeenten, de aansluiting op werk of school versterken. Zo stimuleren we jongeren in de leeftijd van 16 tot en met 23 jaar om kansrijk te participeren in de maatschappij.

Route naar inclusiever onderwijs

Van nu tot 2035 wordt in Nederland de beweging richting inclusiever onderwijs ontwikkeld (zie ook [hoofdstuk 2](#)). De komende jaren onderzoeken we eerst binnen ons SWV hoe we vorm kunnen geven aan inclusiever onderwijs binnen onze regionale context. We formuleren een visie op inclusiever onderwijs (lees: wat kan wel en wat kan niet?) en stellen een routekaart op met de te ondernemen stappen.

Doelstellingen thema 3

Doelstelling	Resultaat	Jaar
We laten leerlingen die gebruik maken van speciale voorzieningen zoveel mogelijk thuisnabij leren en ontwikkelen.	Het deelname percentage VSO is niet hoger dan 5%.	continu
	We starten met kleine initiatieven binnen het reguliere VO.	Start 2023-2024

VO en VSO benutten elkaars expertise.	We zetten expertise in vanuit het VSO binnen regulier en vice versa.	Start 2023-2024
Het SWV heeft een effectieve TLVprocedure.	Alle TLV-aanvragen voor VSO of PrO worden binnen de wettelijke termijn van acht weken afgerond.	continu
	De tevredenheid over de procedures van het SWV wordt gewaardeerd met gemiddeld een 8 door betrokkenen bij het proces.	2 jaarlijks
	We onderzoeken of en zo ja hoe we de procedures minder bureaucratisch kunnen maken.	2024
We nemen een besluit over LWOO opting out.	We onderzoeken de voor- en nadelen van opting out.	tweede helft 2023
	Besluit nemen over starten opting out in 2024/2025.	december 2023
We versterken de samenwerking met de samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs.	Er is een samenwerkingsagenda en uitvoeringsagenda opgesteld.	2024
	We richten gezamenlijk een ouder- en jeugd informatiepunt in.	2023-2024
	We ontwikkelen een gezamenlijke visie op doorgaande ondersteuningslijnen en vertalen deze naar de inrichting van een doorlopende leerlijn PO-VO.	Uiterlijk 2025
	We onderzoeken en ontwikkelen initiatieven voor de overgangsfase S(B)O/PO naar V(S)O.	2023-2025
	We zetten vroegtijdig gezamenlijke interventies in, waardoor de instroom van leerlingen uit regulier PO naar VSO afneemt.	Vanaf 2023-2024
We versterken de samenwerking met vervolgonderwijs.	Er ligt een helder plan van aanpak voor jongeren met een ondersteuningsbehoefte die de overstap maken naar vervolgonderwijs en werk.	2025

4.4 Thema 4: Samen bouwen aan een sterk netwerk

Het SWV is een netwerk van scholen met professionals die elkaar helpen om ondersteuning aan leerlingen te bieden. Dat betekent dat scholen (en schoolbesturen en onderwijsvoorzieningen) hun kennis, ondersteuningsmogelijkheden en medewerkers delen, zodat het de ondersteuning van leerlingen ten goede komt. Dit netwerk heeft ook een intensieve samenwerking met gemeenten en organisaties voor welzijn, jongerenwerk en jeugdhulp, dit komt aan de orde in [paragraaf 4.5](#).

We organiseren netwerk-samenwerking

Goede relaties en duidelijke afspraken zijn belangrijke randvoorwaarden voor een sterk netwerk. Daarom faciliteren we als SWV structurele ontmoetingen en overleggen op alle niveaus, waaronder: zorgcoördinatoren, verzuimcoördinatoren, gedragswetenschappers, directeuren en bestuurders.

Het doel van deze ontmoetingen is om relevante ontwikkelingen, kansen en risico's tijdig te bespreken en om van en met elkaar te leren hoe hiermee om te gaan. Tijdens deze ontmoetingen voeren we een scherpe professionele

dialogo op basis van relevante data en signalen. We verantwoorden naar elkaar en bevragen elkaar hierop (als nodig).

Deze ontmoetingen worden structureel ingepland, waarbij altijd wordt stilgestaan bij de efficiëntie en effectiviteit van het samenkomen. Vanuit deze gesprekken worden, waar nodig, adviezen gegeven aan professionals uit de praktijk en aan de directeur van het SWV. Dit proces leidt tot weloverwogen en afgestemde keuzes op alle niveaus, die daadwerkelijk een (positieve) impact hebben in de praktijk.

Gezamenlijke ontwikkelactiviteiten

We faciliteren planmatig gezamenlijke ontwikkelactiviteiten in onze academie, waaronder trainingen, lerende netwerken, professionele leergemeenschappen, begeleide zelfevaluaties, praktijkgericht onderzoeken, ontwikkel- en netwerkgroepen. Het netwerk hoogbegaafdheid is hier een goed voorbeeld van en zetten we door. We werken samen met experts om ontwikkeling te versnellen en de kwaliteit van de uitkomst te verhogen. Ook in een deel van de bestuursvergaderingen worden inhoudelijke ontwikkelingen geagendeerd en besproken.

Door visitaties leren van en met elkaar

We leren door middel van visitaties bij de scholen, waarbij de leervragen van de scholen centraal staan. Er wordt gewerkt met een vast visitatieteam vanuit de scholen dat werkt volgens een vaste methodiek, gefaciliteerd door het SWV. De wijze van visiteren blijft continu in ontwikkeling om te waarborgen dat de methodiek goed aansluit op de behoeften vanuit de scholen en het SWV.

Samen verantwoordelijk voor een dekkend aanbod

Alle schoolbesturen en hun scholen binnen het netwerk van het SWV zijn verantwoordelijk voor het organiseren van een dekkend aanbod voor alle leerlingen in de regio. Het bureau van het SWV heeft zicht op dit dekkende aanbod. Het bureau van het SWV monitort continu (op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data, signalen en verhalen) of het aanbod nog dekkend is of dat er aanbod ontbreekt voor bepaalde doelgroepen leerlingen. Dit wordt besproken in het bestuur van het SWV. De gezamenlijke besturen bepalen in overleg of er eventueel nieuw aanbod moet worden gecreëerd en waar dit het beste kan plaatsvinden. Dit om te voorkomen dat op verschillende plekken losse initiatieven ontstaan.

Doelstellingen thema 4

Doelstelling	Resultaat	Jaar
We organiseren netwerk samenwerking.	We organiseren lerende netwerken op thema.	jaarlijks
	We zetten het netwerk hoogbegaafdheid voort.	
We organiseren ontwikkelactiviteiten.	We bieden scholing aan vanuit de academie.	jaarlijks
We leren door visitaties van en met elkaar.	Alle scholen nemen 1 keer per 4 jaardeel aan een visitatie.	1x per 4 jaar
	Het SWV organiseert de visitaties.	
	Jaarlijks maken we een overkoepelend verslag met leerpunten en successen.	jaarlijks
We leggen verantwoordelijkheid af over het dekkend aanbod.	We monitoren het aanbod cyclisch/planmatig en stellen zo nodig bij.	per kwartaal
We faciliteren professionals door ruimte voor ontwikkeling te organiseren.	Scholen zorgen dat onderwijsprofessionals instrumenten met een groot leereffect kunnen hanteren, zoals zelfevaluatie en visitaties,	continu

4.5 Thema 5: Integraal samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulp

In dit hoofdstuk beschrijven we waar we de komende jaren samen met gemeenten aan willen (verder) werken om nog betere en passende ondersteuning te bieden voor alle jongeren in onze regio. We doen dit op hoofdlijnen, omdat het onmogelijk is de vele initiatieven die al lopen in dit ondersteuningsplan te beschrijven. Vanuit deze hoofdlijnen willen we samen met de betrokken gemeenten een gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda opstellen voor de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Vanuit deze ontwikkelagenda werken we cyclisch en planmatig samen, maar gaan we ook de ontwikkelingen (beter dan nu het geval is) volgen om te zien wat de effecten zijn van de verschillende initiatieven. Bij het opstellen van deze gezamenlijke ontwikkelagenda houden we rekening met de lokaal verschillende situaties binnen de gemeenten.

Ons gezamenlijk perspectief

Een sterke (pedagogische) basis is onmisbaar voor het welzijn en de ontwikkeling van jeugdigen. Die basis begint thuis, bij een fijn gezin en betrokken ouders. Het is ook een sociaal netwerk, een gezonde en plezierige leefomgeving, een goede overgang van onderwijs naar werk, een stabiele financiële situatie, een veilige plek om te wonen en alle mogelijkheden om je een leven lang breed te ontwikkelen¹⁰.

Een gevarieerd, goed aanbod aan zo inclusief mogelijk onderwijs, ruimte om te spelen, te ontmoeten, te sporten en je creatief te ontwikkelen en een plek waar je als ouder of jeugdige met vragen terecht kunt, horen daar als algemeen toegankelijke (basis)voorzieningen bij. Gemeenten en onderwijs zijn hier samen (wettelijk) verantwoordelijk voor.

In de ideale wereld hoeven jeugdigen zich niet aan te passen aan de omgeving, maar sluit de omgeving aan bij wat zij nodig hebben. Het aangrijpingspunt voor ondersteuning ligt niet zozeer in (de verandering van) een jeugdige, maar meer in de situatie waarin een jeugdige zich bevindt. Zwart-wit gesteld: niet een onderwijszorgarrangement, maar een aangepaste onderwijs- en ontwikkelsituatie. Niet een jeugdhulpbeschikking, maar een oplossing voor de psychische problemen of schulden van ouders. We noemen dit een contextgerichte benadering. Een goede samenwerking tussen onderwijs en gemeenten is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Dit gezegd hebbende moeten we als partners ook duidelijk zijn, naar elkaar en naar jeugdigen en hun ouders, over waar de grenzen liggen in het bieden van individueel maatwerk.

In die wereld is iedereen anders en iedereen welkom. Verschillen worden omarmd en we accepteren dat de weg naar volwassenheid ook teleurstelling en moeilijkheden kent die bij het normale leven horen. Die vaker dan nu in het normale leven kunnen worden opgelost met hulp van ouders of belangrijke anderen en niet altijd om een specialistisch antwoord vragen. We zorgen voor elkaar en doen wat nodig is. Als (tijdelijk) meer ondersteuning nodig is, kan dat met inzet en expertise van professionals worden georganiseerd op die plekken waar jeugdigen al zijn. Zo licht en kortdurend als mogelijk, maar structureler en intensiever of in een specialistischer setting als dat (tijdelijk) echt beter passend is. Dit ideaal van een inclusieve samenleving komt niet vanzelf dichterbij. Wij, onderwijs en gemeenten, moeten oplossingen in het gewone leven stimuleren en ouders en anderen in de omgeving van jeugdigen als deskundige partners daarvoor beter benutten. Wij zijn zelf aan zet om prikkels en patronen die tot labelen, diagnosticeren en uitsluiten leiden, weg te nemen. Om maatschappelijke tendensen als presteren, normeren en consumeren om te buigen. Om minder te denken vanuit welvaart en meer vanuit welzijn.

We (lees: het SWV inclusief deelnemende gemeenten) menen dat elke jongere de kans moet hebben om zich in een doorgaande schoollijn naar vermogen te kunnen ontwikkelen. Daarbij streven we naar een inclusievere samenleving waarin alle jongeren zowel onderwijs als de noodzakelijke zorg krijgen, ongeacht hun achtergrond en/of beperking. We denken dat de intensivering van de samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en jeugdhulp hierin een sleutelrol vervult. Wij willen stappen zetten naar meer samenwerking 'aan de voorkant', in de school als werkplaats.

¹⁰ In dit hoofdstuk hebben we gebruik gemaakt van de Notitie: EEN STERKE BASIS DOOR KRACHTIGE SAMENWERKING van o.a. de VNG.

Strategisch beleidsthema 1. Werken vanuit een gezamenlijke visie (met ruimte voor variëteit)

Wat willen we bereiken?

Op basis van het gezamenlijke perspectief stelt het SWV samen met de gemeenten een ontwikkelagenda 2023-2027 op die geldt voor alle scholen en gemeenten. De ontwikkelagenda is zo geformuleerd dat er ruimte blijft voor individuele maatwerkafspraken (verschillen in bijvoorbeeld prioriteiten en tempo van uitvoeringsplannen).

Binnen het SWV-gebied zijn immers (stevige) contextuele verschillen tussen de regio's.

Hoe willen we dat bereiken?

- In de ontwikkelagenda worden op belangrijke thema's als inclusie en een sterke pedagogische basis gezamenlijke ambities geformuleerd. Deze ambities worden uitgewerkt in een uitvoeringsagenda die ook daadwerkelijk gefaseerd en meerjarig wordt uitgevoerd. Hierbij brengen we gezamenlijk een prioritering aan in de uit te voeren activiteiten. Ook bepalen we vooraf wanneer en hoe we resultaten monitoren en wie waarvoor verantwoordelijk is.

Strategisch beleidsthema 2. Versterken samenwerking op niveau van uitvoering (lees: in en rondom de scholen)

Wat willen we bereiken?

We willen toewerken naar (en waar dit al gebeurt het verder uitbreiden van) interprofessioneel samenwerken (lees: samenwerking tussen de domeinen onderwijs, gemeenten en jeugdhulpverlening) op uitvoerend niveau. De focus ligt hierbij op het versterken van het pedagogisch klimaat, 'normaliseren' en de verbinding tussen school, de wijk (vrije tijd) en thuis. Dicht bij de leefwereld van de jongere en zijn/haar ouder(s)/verzorger(s). Hier zijn goede relaties en duidelijke afspraken voor nodig tussen de professionals werkend binnen de verschillende domeinen. Professionals zijn in staat om samen vanuit een breed perspectief te kijken en te handelen en laten schotten niet belemmerend zijn voor samenwerking. Echt samenwerken lukt alleen als je elkaar en elkaars rol kent, elkaars taal spreekt, echt begrijpt wat voor de ander moeilijk is (bijvoorbeeld omdat wettelijke opdrachten botsen) en gelooft dat door samen te werken betere oplossingen worden gevonden. Ook het delen van kennis en vaardigheden is belangrijk.

Hoe willen we dat bereiken?

- Door als professionals vanuit onderwijs, jeugdhulp en gemeenten samen met de bestuurders regelmatig een dag met elkaar mee te lopen, elkaar te ontmoeten rond praktische vraagstukken en door op vaste momenten de samenwerking met een jeugdige en ouders en direct betrokken professionals aan de hand van hun concrete vraag te evalueren. Hoe verliep dat en wat kan en moet anders, beter, sneller? Hoe kunnen we de omgeving zo aanpassen dat deze vraag eerder wordt gehoord en beter wordt beantwoord?
- Het delen van kennis en vaardigheden tussen de onderwijs- en jeugdprofessionals wordt onder meer georganiseerd door vanaf het najaar van 2023 gezamenlijke en lerende netwerken te faciliteren. Organisaties zorgen voor voldoende personele capaciteit.
- Inzicht in kwantitatieve en kwalitatieve data en regelmatige en praktische reflectie op wat goed gaat en wat beter kan, leiden tot concrete verbeteringen. Dit levert niet alleen tastbaar resultaat voor jeugdigen op, maar vooral ook een veel beter begrip van elkaars positie, de mogelijkheden om samen, vanuit die gedeelde verantwoordelijkheid, meer oplossingen in de context te vinden én de kans om professionals actieve steun en feedback te geven om tot die oplossingen te komen.
- In het schooljaar 2023-2024 wordt door onderwijs en gemeenten samen onderzocht hoe de inzet van jeugdhulp in de scholen zich kan (door)ontwikkelen en of er (aanvullende) expertise nodig is om de verbinding tussen de leefwereld van de jongere op school en in de wijk/vrije tijd te kunnen maken. Denk hierbij aan de inzet van leerplichtambtenaren, jeugdmaatschappelijk werkers, jeugdartsen en/of jongerenwerkers die én zichtbaar zijn in de wijk én zichtbaar zijn in de scholen.

- SWV en gemeenten onderzoeken en experimenteren met de mogelijkheden van (individuele en groepsgewijze) collectieve financiering. Bij collectief financieren worden uitgaven niet tot een individuele jeugdige herleid, maar tot een groep jeugdigen of een groep jeugdigen met een ondersteuningsbehoefte. Collectieve financiering leidt in het algemeen tot minder administratieve lasten, meer continuïteit en meer rust en overzicht voor jeugdigen, ouders en professionals.
Een voorbeeld van collectieve financiering is een school waar in plaats van individueel beschikte zorg de inzet van zorgmedewerkers voor alle jeugdigen op die school wordt gefinancierd. Het samenvoegen van verschillende budgetten tot één integraal budget voor eenzelfde doel is ook een vorm van collectieve financiering. Dit kan helpen om discussies over wie wat betaalt voorkomen.
- We werken de komende jaren aan een doorontwikkeling van integraal arrangeren, bijvoorbeeld door onderwijs-jeugdhulparrangementen mogelijk te maken¹¹. Bij onderwijs-jeugdhulparrangementen gaat het om een samenwerking waarbij de zorg naar het onderwijs of het onderwijs naar de zorglocatie wordt gebracht.
- We, SWV, scholen en gemeenten, maken met elkaar heldere afspraken over de doelstellingen, cyclisch en planmatig werken, monitoring en financiering van jeugdhulpverlening in en rondom de school.

Strategisch beleidsthema 3. Versterken samenwerking op niveau van organisatie(s)

Wat willen we bereiken?

We willen toewerken naar een intensievere samenwerking van onderwijs (lees: stafbureau SWV), jeugdhulp en gemeenten om domeinoverstijgende thema's sneller, steviger en effectiever te organiseren. Denk onder meer aan het gezamenlijk optrekken in het voorkomen van schooluitval en het doorbreken van de belemmeringen door overlap in wetgeving. Ook leerlingenvervoer is een voorbeeld van een domeinoverstijgend thema.

Hoe willen we dat bereiken?

- In ieder geval drie keer per jaar wordt er een overleg gepland met het SWV en de zes gemeenten om te kijken hoe succesvol onderwijs(ondersteuning) en jeugdhulpverlening met elkaar samenwerken. Het SWV neemt hierin het initiatief. Inhoudelijk wordt dan gekeken hoe bijvoorbeeld de samenwerking verloopt op thema's als verzuim, leerlingenvervoer en vroegsignalering.
- De jeugdartsen, jeugdhulpverleners en leerplichtambtenaren worden door de scholen intensief betrokken bij het voorkomen van schooluitval of bij verzuim. Waar nodig kan snel contact worden gelegd met het team jeugd van de gemeenten.
- Bij het verlenen van vrijstellingen wordt het SWV betrokken.
- Het is belangrijk om op het niveau van leerlingpopulaties/scholen de samenwerking tussen school, zorg- en welzijnsaanbieders en gemeenten te versterken en signalen bij elkaar te brengen. Veel van de huidige samenwerking richt zich nog op de individuele jongere. We kunnen samen preventiever en effectiever werken als we ook kijken naar de hele school en naar wat specifieke klassen nodig hebben. We maken afspraken over wat we van alle scholen en gemeenten verwachten. Het precieze hoe wordt afgestemd op de populaties van de verschillende scholen.
- We maken afspraken over leerlingenvervoer.

Wettelijke kader

Het dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen gaat verder dan alleen ondersteuning op onderwijsgebied. Het is wenselijk dat gemeenten en het samenwerkingsverband gezamenlijk bepalen hoe deze samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt ingericht en hierover in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) afspraken maken. Denk hierbij aan hoe het onderwijs en de zorg elkaar versterken, bijvoorbeeld door onderwijszorgarrangementen in het onderwijs. Het samenwerkingsverband legt dit vast in het ondersteuningsplan en de gemeente in de jeugdbeleidsplannen. Zo zijn gemeenten en samenwerkingsverbanden wettelijk verplicht

¹¹ Bij integraal arrangeren worden kennis, inzichten en activiteiten rondom een leerling en zijn/haar gezin samengebracht vanuit onderwijs en jeugdhulp. Hierdoor wordt de ondersteuning die geboden wordt aan de leerling en het gezin integraal en beter ingezet.

met elkaar OOGO te voeren over het beleidsplan Jeugd van de gemeente en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Doelstellingen thema 5

Doelstelling	Resultaat	Jaar
We werken met gemeenten vanuit een gezamenlijke visie gericht op inclusie.	We stellen een gezamenlijke ontwikkelagenda en uitvoeringsagenda op met concrete ambities voor de planperiode 2023-2026.	2023-2024
Onderwijs en jeugdhulp werken, aan de voorkant en curatief, interprofessioneel samen.	Op elke school is inzet vanuit jeugdhulp beschikbaar.	continu
We werken vanuit het belang van ouders en leerling.	Inzet van passend maatwerk via onderwijszorgarrangementen.	2024
	Er is een totaal aanpak rondom het kind/systeem.	
We werken vanuit collectief belang.	We maken collectieve financiering van jeugdhulp mogelijk.	2025
Het SWV heeft geen verwijtbare thuiszitters.	Alle thuiszitters zijn in beeld en er is contact over de voortgang.	2023-2024
	Alle scholen voeren actief beleid om verzuim en thuiszitten te voorkomen en rapporteren daarover.	
	De doorbraakaanpak onderwijs-jeugdhulp is samen met gemeenten uitgewerkt en belegd.	
	Het SWV is altijd betrokken bij de afgifte van vrijstellingen 5 onder; sociaal/medisch.	
We stemmen beleid met gemeenten af.	Er is minimaal twee keer per jaar een bestuurlijk overleg met de regiogemeenten (OOGO). Hierin vindt afstemming plaats van het ondersteuningsplan van het SWV en het jeugdbeleidsplan van gemeenten. Er is ook minimaal twee keer per jaar een ambtelijk overleg, waar de voortgang van de gezamenlijke ontwikkel-/uitvoeringsagenda besproken wordt. Het beleid rondom leerlingenvervoer en verzuim maakt deel uit van de ambtelijke agenda.	jaarlijks

4.6 Thema 6: De kwaliteit is op orde

Als samenwerkingsverband willen we kwaliteit leveren. We stellen ambitieuze, meetbare en merkbare doelen op om onze opdracht te realiseren. We geven onszelf de opdracht om nog meer dan voorheen cyclisch en planmatig te werken op basis van kwantitatieve en kwalitatieve data.

Om zicht te hebben en houden op de kwaliteit en financiën van onze ondersteuning brengen we deze in kaart, volgen we dit, voeren we hier met elkaar het gesprek over en leggen we verantwoording af. Dit doen we zowel op het niveau van het netwerk als door het bureau van het SWV.

In de komende planperiode verbeteren we onze kwaliteitscyclus. Deze cyclus bestaat uit een kwalitatieve en een kwantitatieve evaluatie, waarbij we ons afvragen of onze activiteiten en de inzet van middelen voldoende bijdragen aan het waarmaken van onze doelen. De cyclus volgt de logische stappen om via het stellen van doelen en het uitvoeren van activiteiten tot evaluatie en verantwoording te komen. Hiervoor hebben we een kwaliteitsbeleidsplan opgesteld (dit is te downloaden via de [website](#)).

In dit ondersteuningsplan hebben we de (langetermijn)doelen en bijbehorende resultaten beschreven.

Jaarplan

Ieder jaar maken we een jaarplan. Daarin beschrijven we de concrete doelen en activiteiten voor het komende jaar, waarbij we aangeven hoe de voortgang ervan in beeld wordt gebracht en geëvalueerd. Bij het jaarplan hoort ook een jaarbegroting. We volgen via managementrapportages de voortgang per jaar. Verantwoording over het voorgaande jaar leggen we af in een jaarverslag en een jaarrekening. Dit delen we via onze [website](#).

Spiegelgesprekken

Op basis van de verzamelde data voert de directeur van het SWV een keer per jaar een spiegelgesprek met de directeurs (en bestuurders) van de scholen. In deze gesprekken bespreken we wat ons opvalt op de school en hoe de dienstverlening van het SWV wordt ervaren. Ook bespreken we mogelijke aandachtspunten voor het komende jaar.

Uitgangspunten kwaliteitsbeleid

Hoe wij omgaan met kwaliteit hebben we geformuleerd in de onderstaande uitgangspunten. Deze zijn uitgewerkt in ons kwaliteitsbeleidsplan.

Uitgangspunt	Omschrijving
Ons kwaliteitsmanagement ondersteunt bij het realiseren van een passende plek voor iedere leerling.	In ons kwaliteitsbeleid is de 'bedoeling' te allen tijde te herleiden uit de gemaakte keuzes. De bedoeling: elke jongere binnen het samenwerkingsverband Slinge-Berkel ongeacht het niveau of de route wordt voldoende toegerust om volwaardig en kansrijk te kunnen participeren in onze samenleving.
Geen verhaal zonder data, geen data zonder verhaal.	Zowel voor het bureau als het netwerk van het SWV worden (zowel kwantitatieve als kwalitatieve) gegevens verzameld. Deze vormen de bedding voor 'verhalen': een beschrijving van wat er gebeurt in het SWV. ¹² Deze verhalen vormen vervolgens de basis bij het (her)formuleren van doelstellingen voor in het OP. Andersom geldt: we verzamelen geen data 'omwille van de data'. Er moet een inhoudelijke reden zijn (lees: signalen) om bepaalde gegevens in beeld te brengen. Kortom, de verzamelde data (met verhaal erachter) moeten leiden tot een kwalitatieve verbetering.
We monitoren kengetallen actief.	Los van het 'verhaal' worden basale cijfers actief gemonitord. Denk hierbij aan deelnamepercentages, verwijzingen en thuiszitters.
We formuleren kwalitatieve en kwantitatieve doelstelling en zien toe op het behalen hiervan.	Door het SWV worden kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen geformuleerd inclusief streefwaardes. Het bestuur en directeur zien toe en voeren de dialoog over de voortgang van de doelstellingen en signalen. Dit doen we middels de kwartaalrapportages. Indien noodzakelijk kunnen op deze manier de doelstellingen en of de activiteiten tijdig worden bijgesteld.

¹² Bij een beschrijving van wat er gebeurt in het SWV kunt u bijvoorbeeld denken aan een beschrijving van hoe de deelnamepercentages van het VSO zich ontwikkelen.

<p>Tegenover het ontvangen van middelen staat verantwoording over de kwaliteit van de ingezette middelen (lees: financiële middelen van SWV naar scholen).</p>	<p>We willen als (scholen van het) SWV inzichtelijk maken wat er gebeurt met de ondersteuningsmiddelen. De scholen geven inzicht in de besteding van de middelen. We maken hierbij gebruik van een combinatie van zogenaamde 'hard controls' (cijfers) en 'soft controls' (signalen, uitwisseling, gesprek). We willen ernaar toewerken dat we ook inzicht krijgen in het effect van de inzet van de middelen (doelmatigheid).</p>
<p>We zijn een lerende organisatie, we leren van en met elkaar.</p>	<p>Het SWV en de scholen worden sterker door van en met elkaar te leren. Daarbij wordt leren gezien als een constante in de kwaliteitsverbetering. Er wordt door onder andere visitaties, monitoring en verslaglegging informatie opgehaald. Op basis van deze informatie wordt op alle niveaus een actieve dialoog gevoerd met als doel van elkaar te leren en de kwaliteit van passend onderwijs te verbeteren.</p>
<p>Het SWV voldoet (minimaal) aan het onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs</p>	<p>Het extern toezicht van de inspectie hanteert een eigen waarderingskader voor SWV-en. Het SWV scoort minimaal een voldoende op alle standaarden.</p>

Communicatie

Bij het werken aan een goede kwaliteit hoort ook een heldere en transparante communicatie. Een goede verbinding en samenwerking kunnen alleen bestaan als er sprake is van heldere communicatie. We houden ouders en professionals graag op de hoogte van ontwikkelingen over passend onderwijs en onze thema's. Onze informatie moet dan ook voor iedereen duidelijk zijn. De website van het samenwerkingsverband wordt ons meest complete medium: alle informatie over onze visie, ons beleid, de activiteiten, procedures en de verantwoording hiervan is er straks op te vinden. Ook het ouder- en jeugdsteunpunt koppelen we aan onze website. We herzien de website op basis van het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2027. In het schooljaar 2023-2024 kunnen bezoekers alle aangepaste en aanvullende informatie uit het ondersteuningsplan op onze hernieuwde website vinden. Daarnaast geloven we in de kracht van persoonlijk contact; we vinden het belangrijk met elkaar in gesprek te gaan, elkaar te betrekken bij besluiten en samen af te stemmen. We stellen een communicatieplan op om ervoor te zorgen dat we deze planperiode proactief alle partners in ons netwerk informeren en betrekken bij ons werk.

Doelstellingen thema 6

Doelstelling	Resultaat	Jaar
<p>Het samenwerkingsverband voldoet aan het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs.</p>	<p>Het samenwerkingsverband scoort minimaal een voldoende op het waarderingskader voor samenwerkingsverbanden.</p>	<p>continu</p>
<p>We verbeteren de kwaliteitscyclus.</p>	<p>Het kwaliteitsbeleid is vastgesteld en in uitvoering.</p>	<p>2023-2024</p>
	<p>We hebben de kengetallen op orde en in beeld.</p>	
	<p>De basisondersteuning van de scholen is in beeld bij het SWV.</p>	
<p>Het SWV voert een cyclisch en planmatig kwaliteitsbeleid.</p>	<p>Het kwaliteitsbeleid wordt uitgevoerd in monitoring, kwartaalrapportages, spiegelgesprekken met de scholen, bestuursgesprekken en collegiale visitaties.</p>	<p>jaarlijks</p>

Onze communicatie is duidelijk en transparant.	We stellen een communicatieplan op.	2023-2024
	De website wordt aangepast en is up to date.	2023
	Via periodieke nieuwsbrieven informeren we alle betrokkenen bij het SWV.	3x per jaar
	We stellen jaarlijks een infographic op bij het jaarverslag en de begroting.	jaarlijks

4.7 Thema 7: De financiën zijn op orde

Zo zetten we onze middelen in

Het financiële beleid van het samenwerkingsverband vloeit voort uit en sluit aan op de doelen van het ondersteuningsplan. In ons financiële beleid staan de volgende uitgangspunten en waarden centraal:

- We zijn eerlijk: voor leerlingen met een vergelijkbare (verwachte) ondersteuningsbehoefte ontvangen scholen een vergelijkbaar ondersteuningsbudget.
- We zijn transparant: de verdeling van middelen is transparant en goed uit te leggen, ook aan schoolleiders, docenten en ondersteuningsteams. Schoolbesturen en samenwerkingsverband zijn transparant over de middelen die beschikbaar zijn voor de basis- en extra ondersteuning per schoollocatie. Schoolbesturen verantwoorden zich jaarlijks in het eigen jaarverslag en aan het samenwerkingsverband over de rechtmatige en doelmatige inzet van de ontvangen middelen.
- We beperken de administratieve druk: er is een optimale balans tussen de financiële opbrengst, de monitoring van informatie en de administratieve belasting.
- We bieden flexibiliteit en maatwerk: de systematiek van toewijzen van gelden ondersteunt een effectieve en efficiënte inzet van ondersteuningsmiddelen.
- We monitoren: er wordt informatie gegenereerd die bijdraagt aan de kwaliteitszorg op samenwerkingsverband-niveau.
- We maximaliseren: er wordt recht gedaan aan het gegeven dat er binnen het samenwerkingsverband sprake is van een gesloteneindebudget. De risico's op overschrijding van het budget van het samenwerkingsverband worden beperkt en daarmee ook de risico's op korting van de lumpsum bij schoolbesturen. Bij overschrijding van het budget zware ondersteuning dragen de deelnemende schoolbesturen bij uit de eigen lumpsum.
- We houden geen onnodige reserve aan: het samenwerkingsverband houdt geen groot vermogen aan. Er is een minimaal noodzakelijk buffervermogen, zoals vastgesteld in de risico-inventarisatie. We blijven daarmee altijd onder de signaleringswaarde.

Inkomsten en uitgaven

Onze inkomsten bestaan uit rijksbijdragen en subsidies. De rijksbijdragen zijn gebaseerd op het leerlingenaantal in het samenwerkingsverband. De uitgaven van het samenwerkingsverband bestaan uit de bekostiging van het VSO, PrO en LWOO (rechtstreekse inhouding), de overdrachten naar scholen, de inzet van ambulante begeleiders. Daarnaast zijn er kosten voor de bureauorganisatie. Bij onveranderd beleid stevenen wij de komende jaren af op een tekort. We zullen bij het opstellen van de meerjarenbegroting maatregelen nemen om deze tekorten terug te dringen.

Voor de besteding van de middelen geldt dat:

- een deel van de middelen conform wet- en regelgeving naar het voortgezet speciaal onderwijs gaat, op basis van het aantal leerlingen voor wie het samenwerkingsverband een TLV afgeeft;
- een deel van de middelen conform wet- en regelgeving naar het praktijkonderwijs gaat, op basis van het aantal leerlingen voor wie het samenwerkingsverband een TLV afgeeft;
- een deel van de middelen conform wet- en regelgeving naar het LWOO gaat, op basis van het aantal leerlingen voor wie het samenwerkingsverband een beschikking afgeeft;
- VO scholen een budget ontvangen om, conform de afspraken in het ondersteuningsplan hierover, de basisondersteuning te verzorgen en de kwaliteit ervan te verhogen;
- er individueel maatwerk voor leerlingen mogelijk is, in de vorm van een beperkt aantal ondersteuningspakketten;
- een budget beschikbaar is voor onderwijs-zorgarrangementen waarmee, door inzet middelen jeugdwet en inzet middelen passend onderwijs, voorkomen kan worden dat een leerling voortijdig uitvalt of tijdelijk niet in het onderwijs kan functioneren.

In [bijlage 4](#) is de meerjarenbegroting opgenomen. Na vaststelling van het ondersteuningsplan zal deze meerjarenbegroting jaarlijks worden aangepast. We werken in de komende planperiode met een meerjarenbegroting waarin we onze ambitie, daar waar mogelijk, al hebben vertaald naar inzet van middelen.

Verdeling middelen lichte ondersteuning

Schoolbesturen ontvangen middelen voor de basisondersteuning vanuit de reguliere financiering van de school via de lumpsum. Daarnaast ontvangen schoolbesturen extra geld vanuit het samenwerkingsverband om de basisondersteuning verder te versterken. De verdeling van ondersteuningsmiddelen vanuit het samenwerkingsverband naar de scholen vindt plaats op basis van een verdeelmodel. De komende jaren wordt een bedrag van € 36,50 per VO-leerling en een vaste voet van € 25.000,00 ter beschikking gesteld ter continuering en versterking van de ondersteuningsstructuur. Dit geld wordt via afdrachten aan de scholen overgemaakt.

Planning en control

Het samenwerkingsverband werkt met een duidelijke en inzichtelijke planning - en controlcyclus. De (meerjaren)begroting, financiële kwartaalrapportages en het jaarverslag bieden hiervoor de basis. Het bestuur heeft een auditcommissie ingesteld die als adviseur van het bestuur optreedt met betrekking tot de (meerjaren)begroting, tussentijdse rapportages en de jaarrekening. De commissie is tevens sparringpartner voor de directeur als het gaat om exploitatie en financieel beleid.

Het SWV kent de volgende percentages voor:

- liquiditeit: < 0,75%
- rentabiliteit: 3 jaar negatief
- solvabiliteit 1: < 30%
- solvabiliteit 2: < 30%

Vangnetbepaling groei VSO

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO) wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad SWV VO.

Deze vangnetbekostiging is er voor de scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari tot en met 1 juni. Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari tot en met 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden. De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

- 1 De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari tot en met 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september tot en met 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
- 2 De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk 1 oktober verstuurd. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit uiterlijk 1 oktober aan het SWV weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht.
 - a Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.
 - b De netto instroom (instroom minus uitstroom) per ondersteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari tot en met 1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI.

- c Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigt met de bedragen uit de ministeriële regeling.
 - d Het totaalbedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaal bedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.
- 3 Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.

Doelstellingen ambitie 7

Doelstelling	Resultaat	Jaar
Het SWV voert een deugdelijk financieel beleid.	Het SWV heeft geen tekorten. Het SWV heeft geen bovenmatige reserve. Het SWV betreft de OPR bij de P&C-cyclus. We begroten beleidsrijk. We stellen een kwartaalrapportage op waarin we financiën, data en doelstellingen met elkaar in verband brengen.	jaarlijks en per kwartaal
We leggen transparant verantwoording af.	Het SWV heeft een jaarverslag dat voldoet aan de deugdelijkheidseisen.	jaarlijks
	We leggen in voor iedereen begrijpelijke taal en beeldverantwoording af over inhoud en middelen.	jaarlijks
	We maken voor schoolleiders en teamleiders inzichtelijk hoe de middelen worden verdeeld.	jaarlijks
	Schoolbesturen verantwoorden zich over de rechtmatige en doelmatige inzet van de ontvangen middelen van het SWV.	jaarlijks
We onderzoeken de financiële consequenties van LWOO-opting out.	Er zijn 3 scenario's ontwikkeld met kansen en risico's.	2023

Begrippenlijst

Schoolondersteuningsprofiel (SOP): Iedere school heeft een SOP. In dit SOP legt de school vast hoe zij de ondersteuning aan leerlingen invult. In dit document staat wat het niveau van de basisondersteuning is, maar ook de extra ondersteuning die de school kan bieden (eventueel met hulp van het SWV) staat hierin beschreven. Dit kan per school verschillend zijn. Deze SOP's staan op de website van het SWV en in de schoolgids en/of op de website van de school.

Ontwikkelperspectiefplan (OPP): Voor alle leerlingen die naast basisondersteuning ook extra ondersteuning krijgen, maakt de school een OPP. In dit perspectief beschrijft de school de onderwijsdoelen voor die leerling. Welk niveau wordt nagestreefd? Wat gaat de leerling doen na de opleiding? Ook staat erin welke extra begeleiding de school biedt en wat het beoogde uitstroomperspectief van de leerling is. De school overlegt met de ouder en de leerling over de invulling van het perspectief. Ouders hebben een wettelijk instemmingsrecht op

het handelingsdeel van het OPP. Na het opstellen van een OPP wordt dit door de school vastgelegd in het Register Onderwijsdeelnemers (vanaf nu ROD¹³).

Visitaties: Er zijn *grosso modo* drie vormen waarop scholen (in onderling bezoek van elkaar) kunnen leren:

1 audits; 2
reviews en 3
visitaties.

Waar een audit een controlerende methodiek hanteert (lees: extern persoon observeert gang van zaken in school middels bepaalde 'standaarden'), is de methodiek van visitaties er vooral op gericht om van elkaar te leren (lees: met open blik bij elkaar op bezoek om te leren). Reviews zitten daar tussenin. Mocht u meer willen lezen over visitaties dan kan dat [HIER](#).

Bijlage 1 Overzicht scholen en schoolbesturen

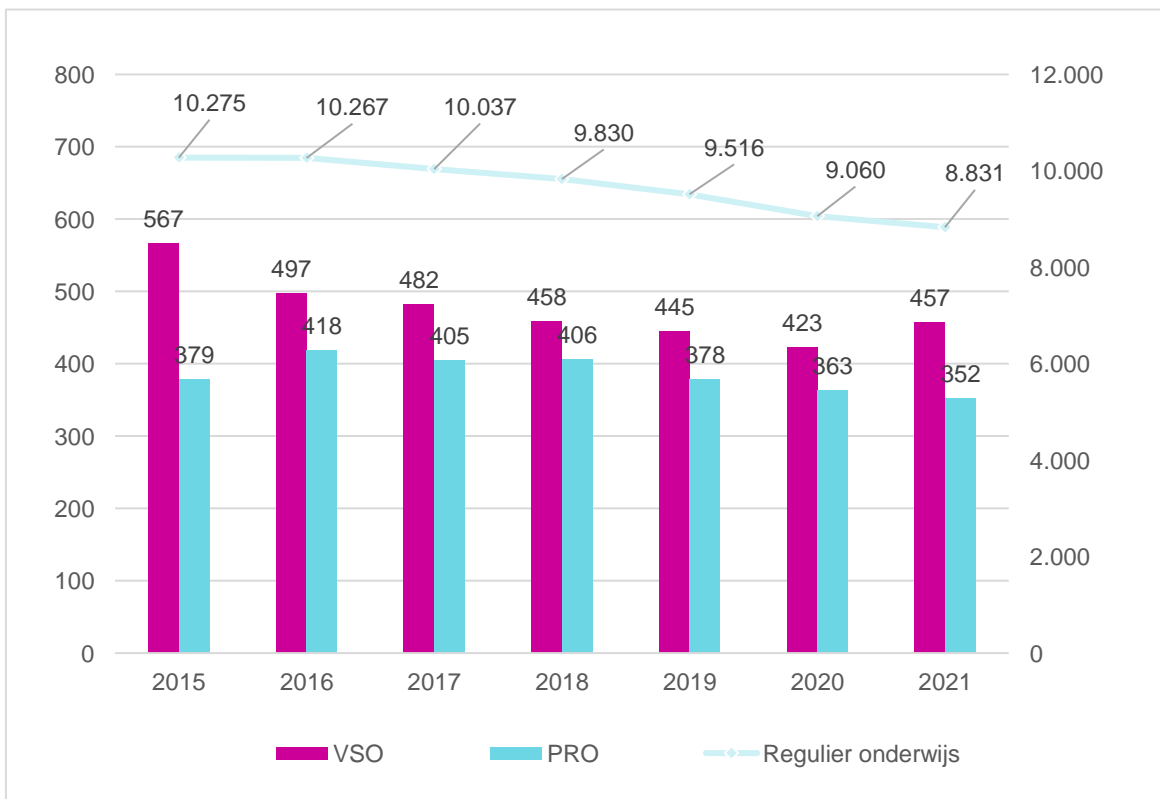
Bestuurs-/brinnummer	Bestuur & Scholen
40979	Stichting Groen Onderwijs Oost Nederland
31JC02	Zone.college vmbo Borculo
40310	Stichting Portuur
05FB00 05BF07 05FB08	Het Assink lyceum Haaksbergen
05BF01	Het Assink lyceum Eibergen
24TF00 24TF01	Staring College Borculo
42571	Stichting Achterhoek VO
17AA00 17AA03	Gerrit Komrij College Winterswijk
00LJ00 00LJ05	Chr. College Schaersvoorde Aalten
00LJ01	Chr. College Schaersvoorde Dinxperlo
00LJ02	Chr. College Schaersvoorde Winterswijk
26KR00	MaxX Neede
26MD00	Pronova
35647	Stichting Carmelcollege

¹³ Voorheen BRON.

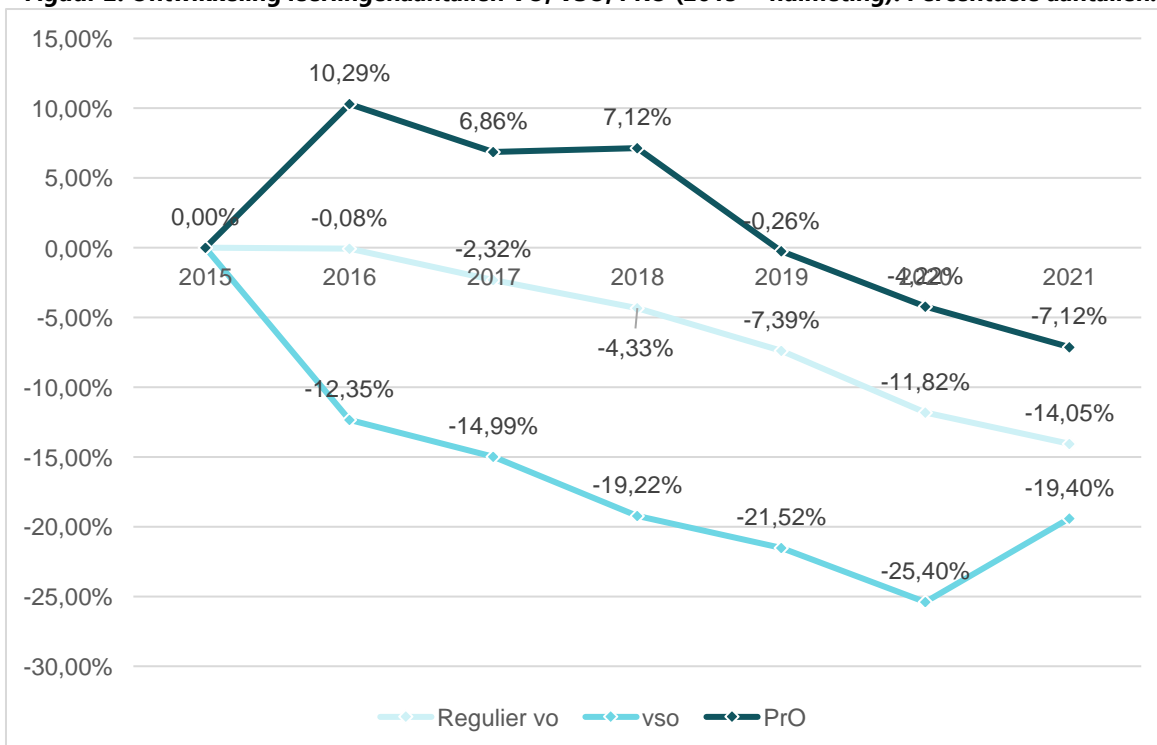
02QN00	KSG Marianum, Groenlo
02QN02	KSG Marianum, Lichtenvoorde
83189	Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost Gelderland
01QH06	VSO Klein Borculo, Borculo
01QH06	VSO Klein Borculo, Lochem
01QH06	VSO De Korte Dreef, Borculo
18QP	VSO De Triviant, Neede
02PQ	VSO WH Suringacollege, Eefde
40631	Stichting De Onderwijsspecialisten
05MF00	Het Bariet
41008	Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg
04YK00 04YK04	SG Harreveld

Bijlage 2 Ontwikkeling kengetallen in beeld

Figuur 1. Ontwikkeling regulier VO, VSO & PRO. Absolute getallen.

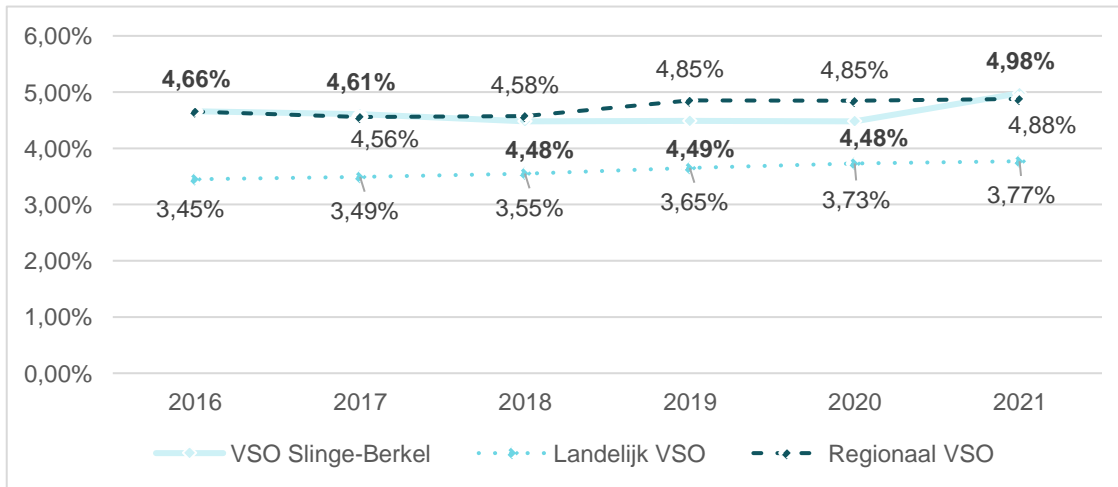

Figuur 2. Ontwikkeling leerlingenaantallen VO, VSO, PRO (2015 = nulmeting). Percentuele aantallen.

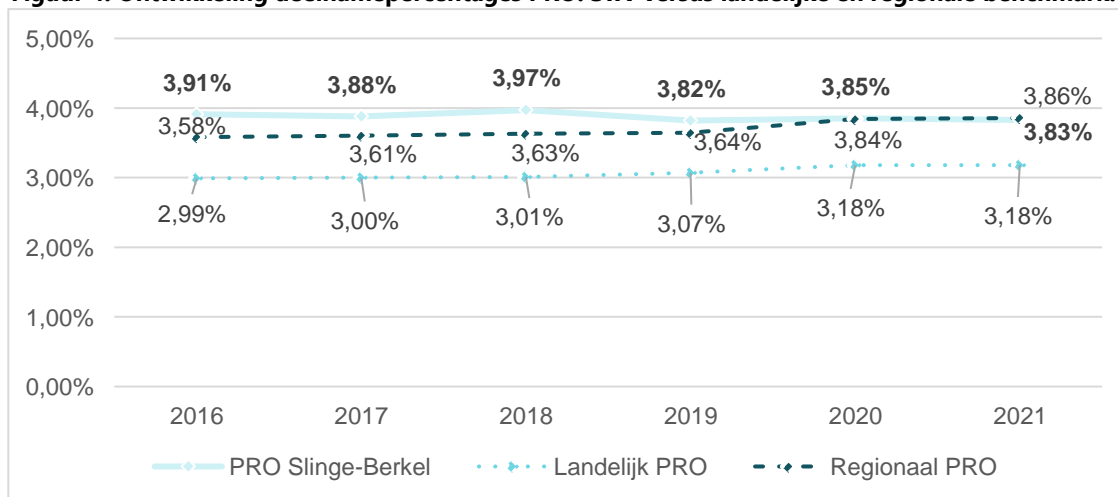

Figuur 3. Ontwikkeling deelnamepercentages VSO. Swv versus landelijke en regionale benchmark¹⁴.

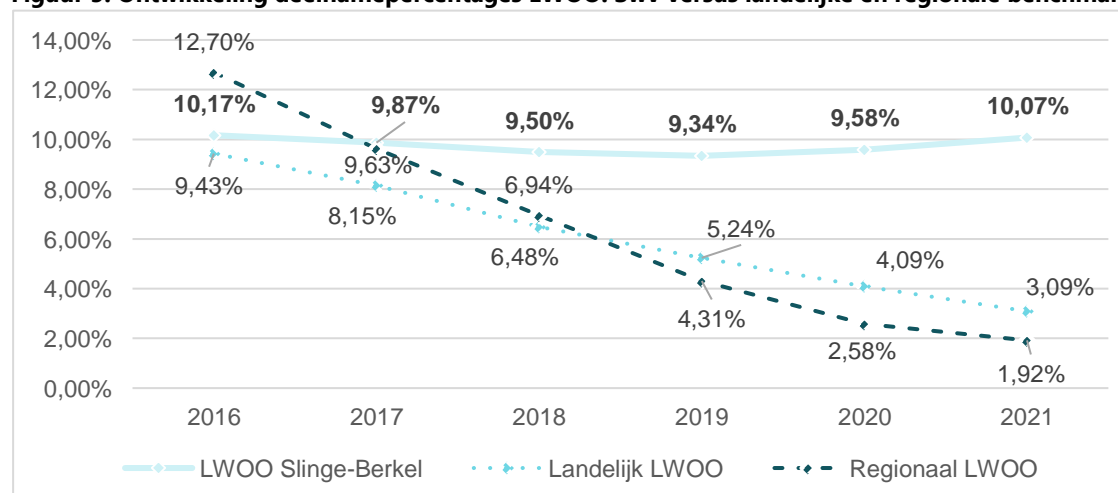
¹⁴ De regionale benchmark bestaat uit de vijf aangrenzende SWV-en (lees: SWV-en Deventer, Zutphen, Doetinchem, Apeldoorn e.o. en Twente Noord) en SWV Slinge-Berkel.

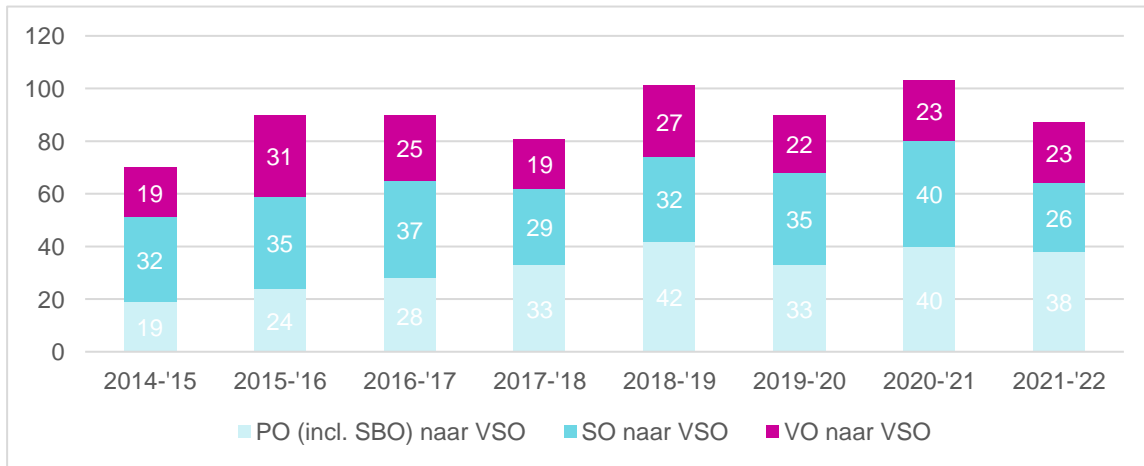
Figuur 4. Ontwikkeling deelnamepercentages PRO. Swv versus landelijke en regionale benchmark.

Figuur 5. Ontwikkeling deelnamepercentages LWOO. Swv versus landelijke en regionale benchmark.

Figuur 6. Ontwikkeling instroom VSO.

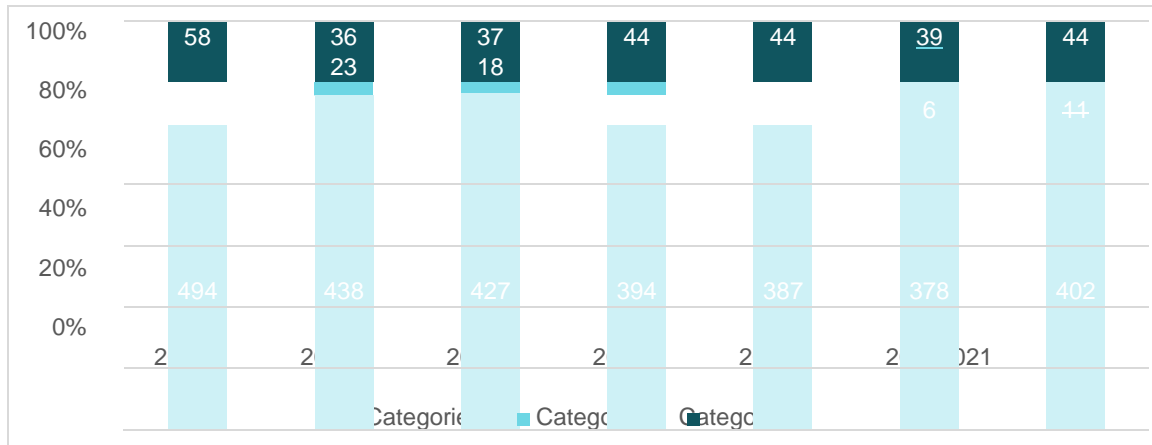

Figuur 7. Ontwikkeling instroom PrO.

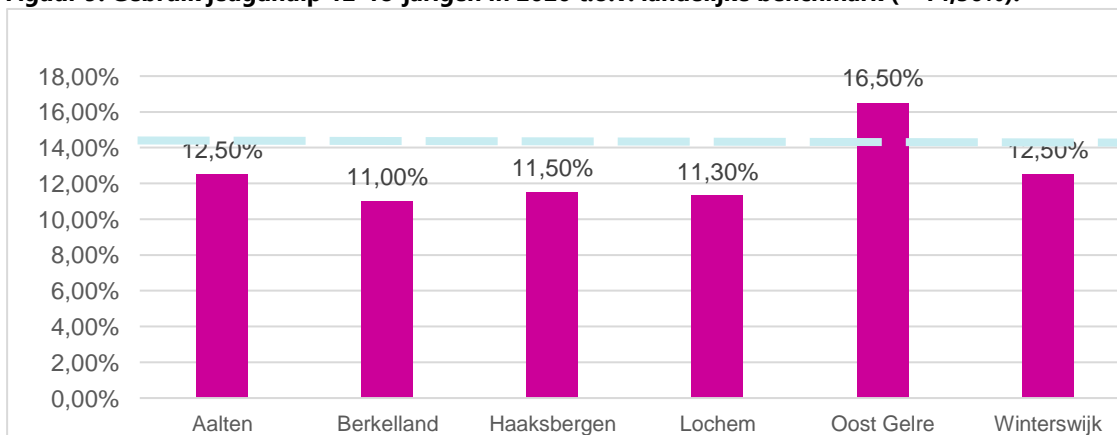

Categorie	Bedrag per leerling
1	€ 11.468,00
2	€ 20.004,00
3	€ 24.705,00

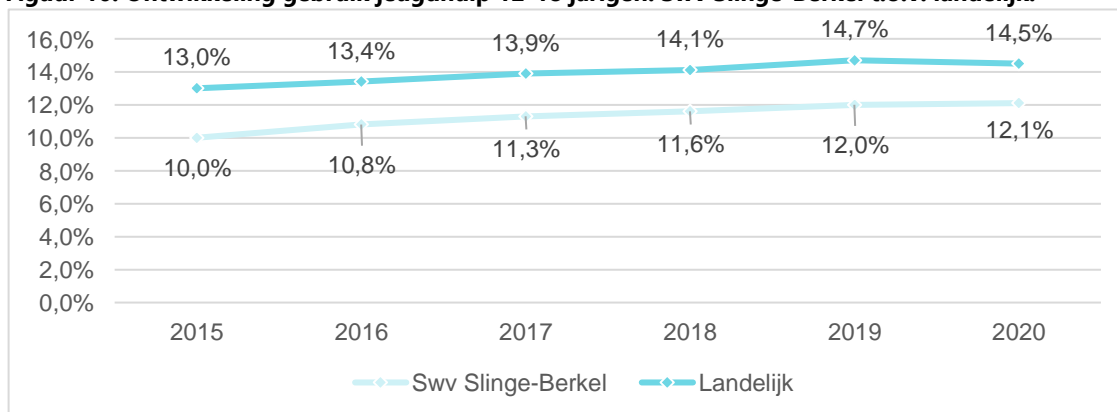
Figuur 8. Ontwikkeling VSO per categorie, absoluut & in percentage.

Figuur 9. Gebruik jeugdhulp 12-18-jarigen in 2020 t.o.v. landelijke benchmark (= 14,50%).

Figuur 10. Ontwikkeling gebruik jeugdhulp 12-18 jarigen. Swv Slinge-Berkel t.o.v. landelijk.

Bijlage 3 Model basisondersteuning

De Netwerkschool

De Netwerkschool gaat ervan uit dat in principe alle leerlingen binnen het standaard aanbod blijven. De docenten zijn niet echt ingesteld op het onderwijzen van zorgleerlingen, anders hadden ze wel voor het speciaal (basis)onderwijs gekozen. De netwerkschool biedt alleen een basisniveau van speciale onderwijszorg. Voor leerlingen met ingewikkelder onderwijsbehoeften wordt al snel een beroep gedaan op speciale scholen en zorginstellingen. Het resultaat hiervan is dat de school voor maximaal een kwart van alle zorgleerlingen (0-25 procent) adequate speciale onderwijszorg in huis heeft.

De Begeleidingsschool

Deze school wil er in principe zijn voor alle leerlingen in het dorp of de wijk. Daartoe worden de nodige aanpassingen in de pedagogiek en didactiek toegepast. Wanneer de onderwijsbehoeften van zorgleerlingen complexer worden, zijn ze echter beter af op een speciale school, waar meer specialistische hulp kan worden gegeven. Het resultaat is dat deze scholen ongeveer een kwart tot de helft van alle zorgleerlingen (25-50 procent) passende onderwijszorg kunnen bieden.

De Dialogschool

De Dialogschool kan vanuit overtuiging vele zorgleerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften (leer-, gedrags- en fysieke behoeften) aan. Er worden voortdurend teaminspanningen geleverd om de speciale onderwijszorg up-to-date te houden. Er is substantiële formatie om docenten met zorgleerlingen bij te staan. Een deel van de docenten is getraind in het omgaan met leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Alleen bij uitzonderlijke onderwijsbehoeften van zorgleerlingen loopt de school tegen haar grenzen aan. Resultaat: de school is in staat om de helft tot driekwart van alle zorgleerlingen (50-75 procent) passende speciale onderwijszorg te bieden.

De Inclusieve school

De Inclusieve school is er in principe voor alle leerlingen. Uitsluitend in hoogst uitzonderlijke gevallen worden leerlingen verwezen. Ieder teamlid gelooft in het concept van de inclusieve school en ziet het als haar/zijn opdracht om alle leerlingen het beste onderwijs en de beste zorg te bieden in de breedste zin van het woord. De school voelt ook een zorgplicht jegens de ouders. De inclusieve school staat bekend om de rijke speciale onderwijszorg die zij samen met andere relevante zorginstellingen biedt. De speciale onderwijszorg is een integraal onderdeel van de schoolorganisatie en is geïnternaliseerd in de pedagogisch-didactische benadering van de teamleden. Het resultaat is dat deze school driekwart tot alle zorgleerlingen (75-100 procent) passende speciale onderwijszorg kan bieden.

Voortgezet speciaal onderwijs

De scholen voor voortgezet speciaal onderwijs kunnen worden aangeduid met een typering als:

- doelgroepschool = een speciale school, ingericht voor een specifieke doelgroep; ■
- integratieve school = een speciale school, ingericht voor een bredere doelgroep.